

Ne fondas, o fondai

Tautininkų spaudoje Dirvoje ir Vienybėje paskelbtas bendras atsisaukimas Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio (voldemarininkų), Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos, Lietuvos Rezistencinės Santarvės ir Lietuvos Tautinio Sąjūdžio. Jame pranešė, kad šios tautininkų sparno organizacijos sudariusios "organizuotai derinti savo veiklą" ir įsteigti "Lietuvos Nepriklausomybės Fondą"...

"Kovai dėl Lietuvos gyvybės, laisvės ir nepriklausomybės." Kadangi tam pačiam tikslui veikė lig šiol bendras Tautos Fondas, veikė bendras Alto izdas, tai tautininkų atskiro tam reikalui fondo sudarymas reiškia jų išsijungimą iš bendro darbo pinigam organizuoti. Tuo atveju tenka persvarstyti, ar toms grupėms ir srovėms, kurios dalyvauja bendrame Vlike, bendrame Alte, nebus tikslingiau organizuoti taip pat savus atskirus fondus. Norėdama dalyvauti bendrame politiniame organe, Alte ir Vlike, turėtų tuo atveju iš savo fondo kiekviena tokia organizacija įnešti ir savo dalį bendrom išlaidom padengti.

Vasario 5 New Yorke šaukiamas Vlika sudarančių grupių pasitarimas, kuriame bus svarstomas Vliko kelimas į Ameriką, naujų organizacijų priėmimas į Vliką.

VATIKANE

Sudaryta komisija filmų, radijo ir televizijos reikalams. Jos pirmininku paskirtas Scrantono, Pa., vyskupas Martin O'Connor.

Vadinamoji "Rota" perreitas metais sprendė 245 moterystės bylas. 131 iš jų buvo pripažintos negaliojančios, 114 galiojančios. Užpernai bylų buvo mažiau; galiojančių buvo pripažinta 94, negaliojančių 76.

Pijus XII tiek sustiprėjo, kad lankytėjus vėl priiminėja.

ČIULPUKO REIKIA VAIZIUOTI Į MASKVĄ

Maskva, pašalindama iš ministerių Mikojaną, vėl pradėjo agitaciją už sunkiosios pramonės gamybą, atidėdama į šalį lengvąją pramonę, kuri tenkintų piliečių kasdienius reikalus. O koki tie reikalai, matyt iš kažkokio Vaitenko korespondencijos sovietiniam laikraščiui. Jame taip rašo iš Kaukazo:

"Bet kuriame Rusijos mieste lengviau rasti gatvėje aukso gabalą nei gauti vaikui čulpuką, kuris mums taip reikalingas. Mums jau užtenka klausytis, kaip mūsų mažieji šaukia. Mūsų sveikatos ministerija turėtų ką nors daryti. Aš pats tai sėdau į traukinį ir išvykau į Maskvą ir ten nusipirkau juodojo rinkoj, ko man reikėjo. Bet ar kiekvienas gali daryti tokią kelionę į Maskvą dėl papkio?"

Vokietijos parlamente Laisvųjų Demokratų Partija pasiūlė grąžinti parlamento posėdžiam išklmingumą ir rimtumą — uždrausti plojimą posėdžių metu, laikračių skaitymą ir t.t.

Kanados senatas patvirtino sutartį Vokietijai apginkluoti.

Formozos likimą svarsto Saugumo Taryba

Prezidento rankose įgaliojimai ginti Formozą—Kinija paliaubas atmeta—Maskva kaltina Ameriką—Britai skuba su dviejų Kinijų receptu

Svarbiausi įvykiai tebesisuka apie kom. Kinijos invaziją į nacionalinės Kinijos salas.

Perėjus savaitės pirmadienį prezidentas Eisenhoweris ėmėsi dviejų žygių: gauti iš Kongreso įgaliojimus ginti Formozą nuo invazijos, antra, paraginti Jungt. Tautos imtis iniciatyvos paliaubom tarp komunistų ir nacionalinės Kinijos.

Antradienį Atstovų Rūmai įgaliojimus suteikė Po trijų dienų karštų svarstymų ir senatas 85 prieš 3 balsus penktadienį įgaliojimam pritarė. Paliaubom iniciatyvos ėmėsi Zelandija ir Britanija.

Zelandijos atstovas Leslie Munro, kuris dabar yra Saugumo Tarybos pirmininkas, penktadienį pranešė Saugumo Tarybos nariams, kad šios savaitės pirmadienį šaukia paliaubom tarp Kinijos ir Formozos posėdį.

Penktadienį taip pat Britanijos atstovas Maskvoje kreipėsi į Molotovą, kad paragintų kom. Kiniją neatmesti paliaubų. Molotovas ta proga iškoliojo Ameriką, kad ji k'šantis į Kinijos "vidaus reikalus", bet pažadėjo "atsižvelgti" į Britanijos pageidavimą. Penktadienį Britanijos atstovas

kreipėsi į Kinijos valdžią, kad ji sutiktų dalyvauti Saugumo Tarybos svarstyme, kai ji bus pakviesta.

Seštadienį Peipingo radijas pakartojo, kad

paliaubos su nacionalistais "visai nepriimtinos".

Esą "mes esam pasiryžę išlaisvinti Formozą. Jei Ameri-

Kokiom sąlygom galimos paliaubos

Saugumo Tarybai pirmas klausimas — pakviesti kom. Kinijos atstovą į derybas. Nors sen. Knowlandas priešingas tam, bet Amerika nesipriešins Anglijos siūlymui komunistų atstovą pasitarimuose turėti — taip kaip ir Zenevoje.

Klausimas, ar pasiseks sudaryti paliaubas, priklausys nuo sąlygų, kurios bus siūlomos. Bet dėl tų sąlygų vienybės Vakaruose dar nėra.

Washingtono sąlygos: Amerika pasiskelbė viešai, kad jį gins Formozą ir Pescadorų salas, o ne viešai — taip pat Quemoj ir Matsu salas, prieš pat Kinijos sausumos.

Sen. Knowlandas: paliaubos turėtų būti padarytos tose vietose, kuriose dabar yra

jos jėgos puls, mes atsakysime visu griežtumu." Peipingas reikalavo, kad J. Tautos priverstų Ameriką pasitraukti iš Formozos.

Nepaisant tokio komunistų ožiavimo dėl paliaubų ir žvanginimo ginklais, vakar Saugumo Taryba posėdžius pradėjo.

nacionalistų ir komunistų pajėgos; vadinasi, nacionalistai dar turėtų pasilaikyti ir Tachen salas, ne tik Quemoj ir Matsu.

Anglijos Edenas turi galvoje: atiduoti kom. Kinijai pakraščio salas; nacionalinei Kinijai palikti tik Formozą ir Pescadorų salas; pripažinti dviejų Kinijų buvimą ir tada kom. Kinijai priimti į Jungtines Tautas.

Ar išgelbės dviejų Kinijų receptas?

Taigi skirtumas tarp Amerikos ir Anglijos paliaubom dar didelis. Jam išlyginti jau 1954 gale tarp Amerikos ir Anglijos ėjo slaptos derybos, kuriose buvo surasta saliamoniška išvada:

pripažinti dvi Kinijas; tačiau nesutarta, kas priklauso vienai, kas kitai. Dabar žodžių kova turės būti ne tarp kom. ir nacionalistinės Kinijos, bet tarp Amerikos, kuri stoja Formozos pusėje, ir Anglijos, kuriai tenka būti daugiau kom. Kinijos advokatu.

Komunistai ir nacionalistai pareiškė, kad

dvių Kinijų koncepcija jiems nepriimtina.

Nacionalistai didelio balso neturi, o komunistai tą koncepciją pagaliau priims, jei matys, kad kitos sąlygos jiems naudingos. Jiem per paliaubas britai išsiderės neabejotinai naudos — teritorinės ir politinės. Amerika, kuri susirūpinusi kaip nors išlaikyti taiką, bus verčiama eiti į nuolaidas, kad tik komunistai

MELUOJA JAU BE SAIKO

Senieji rusai sakydavo: vri, da mieru znaj (meluok, bet su saiku). Bolševikai priešingai daro: meluoja be saiko; sako, tada daugiau eš t'kima. Taip nutiko dabar su aiškinimu apie Monte Carlo kasino sovietinėje enciklopedijoje. Tuo tarpu, kai vakarų pasaulis žino, kad Monte Carlo kasino su garsiais piniginiiais žaidimais didžiausias akcininkas yra Aristoteles Sokrates Onasis, sovietinė enciklopedija pasiskelbė, kad šito "žaidimų, spekuliantų ir greitų prasygyvenimo mėgėjų kasino didžiausias akcininkas yra Vatikanas."

New Yorke uosto darbininkai atsiskė į skrauti prekinį laivą "American Ranger", kuriuo buvo atgabentos sovietinės prekės. Tada laivas nuplaukė į Baltimorę ir Philadelphia.

MAKVA PUOLA IR BRITUS

Maskvos "Pravda" sausio 29 paissakė prieš paliaubas T. Rytuose ir kaltina Britaniją: esą jei Britanija Amerikos nepalaikytų, tai Amerika viena nesimtum ginklais barškinti.

Maskvos reikalavimai

Kad daugiau užsiprašytų, Sovietai sausio 30 pareikalavo Saugumo Tarybos posėdžio, kuriame būtų svarstoma Amerikos grėsmė taikai Formozos vandenys. Sovietinė rezolucija reikalauja priversti Ameriką atitraukti kariuomenę iš Formozos ir "kitų Kinijai pirklausančių sričių."

IS TACHEN Į QUEMOJ

Nacionalinė Kinija savo civilinius gyventojus iš Tachen salų perkels į Formozą, o karius, kurių ten apie 10,000, perkels į Quemoj salą, kuri nuo Kinijos sauszemio tik per 5 mylias.

priimtų paliaubas. Už tat paliaubom vilčių esama. Komunistam paliaubos turės tarnauti kaip atrama tolimesniam šuoliui patogiu laiku. Panašiai kaip Vietname. Užtat jie dabar, padedami Maskvos, pasisako prieš paliaubas, norėdami daugiau laimėti.

NĖRA VIENOS MINTIES

Dvių Kinijų klausimu Amerikoje nėra vienos nuomonės. Douglas, vyriausio teismo teisėjas dėstė, kad reikia pripažinti dvi Kinijas ir abi turėti Jungt. Tautose. O senato užsienių reikalų komisijos nariai George ir Smith labai griežtai kalbėjo prieš dviejų Kinijų formulę.

KODEL GINKLUOTOS VOKIETIJOS TAIP BAIDOSI

Maskva visom jėgom kovoja dabar Europoje prieš Vokietijos apginklavimą. Bet Vokietija neturėtų gąsdinti sovietų milžino, nes: S. Sąjunga: 200 mil. gyventojų, plotas 8,708,070 kv. mylios.

V. Vokietija: 50 mil. plotas 94,692 kv. m.

S. Sąjunga: Kariuomenės 4 mil., arba 175 divizijos.

V. Vokietija: numatoma pusė mil., arba 12 div. Vokietijos apsaugos ministeris T. Blank savo sąrašuose jau dabar turi 150,000 savanorių.

Kiekis kalba Sovietų naudai. Tačiau kokybė ir pažanga kalba Vokietijos naudai:

Vokietijos transportas geriausias pasauly, Sovietų veiklogiausias.

Vokietijos armija vieninga ir vientisa, Sovietų mišinys, kurį jungia tik politruko teroras.

Vokietijos pramonė smarkiai kyla, nors po karo ji buvo sunaikinta. 1954 plieno ir anglies gamyba prašoko prieškarinius kiekius; 1954 anglies pagamino 128 ml. tonų, o 1953 dar tik 124 ml., plieno 17 su puse mil. tonų, o 1953 15 su puse mil. Prieš karą 1938 visoje Vokietijoje anglies buvo pagaminta 136,956,000 tonų; plieno 17,902,000 tonų.

1954 Vokietija pagamino 670,000 automobilių, kurių 109,000 "volksvagenų" išgabeno į užsienius.

KATALIKŲ MOKYKLOS PRANCŪZIJOJE

Prancūzijoje po aršios kovos parlamentas priėmė įstatymą, kuriuo praplėčiama valstybės pašalpa katalikų mokykloms. Lig šiol tokią paramą gaudavo mokyklos, kur mokėsi vaikai tarp 6 ir 14 metų amžiaus. Dabar praplėsta parama ir jaunesniems nei 6, vyresniems nei 14 metų.

Dabar, kaip ir 1951, kada buvo priimtas pagrindinis įstatymas, prieš paramą katalikų mokyklom balsavo komunistai, socialistai ir kai kurie radikalai. Mokyklų klausimas labiausiai ir išskyrė iš bendradarbiavimo socialistus ir MRP.

Senate prieš įgaliojimus Eisenhoweriui balsavo demokratas Lehman, respublikonas Langer, neprik. Morse.

Vokietijoje prie Stuttgarto susidūrė du amerikiečių helikopteriai ir sudegė; žuvo 6 žmonės.

Šitas ūkinis pajėgumas, jo augimas, gyventojų laisvas gyvenimas ir gąsdina Sovietus.

UZDANGĄ PRALAUZIA

Berlyne veikia amerikiečių radijo siųstuvas Rias. Edmund Schechter, amerikietis, kuris 1946 tą siųstuvą suorganizavo, pareiškė, kad 70% transiacijų pasiekia gyventojus rytų Vokietijoje. Bolševikai jam trukdyti pastatė 5 galingas stotis.

DRAUGĄ GELBSTI SAVO ODA

Vokietijoje sproguos gazolnui, amerik. kareivis Jindra taip apdegė, kad jo gyvybę norint išgelbėti reikia tris ketvirtadalius jo odos pakeisti. 40 jo draugų pasiūlė savo odą jam išgelbėti. Pirmosios operacijos jau padarytos sėkmingai.

DVYNUKŲ PASLAPTIS

Vokietijoje kariuomenėje tarnauja du amerikiečiai iš Pittsburgo dvynukai. Vienas dabar Ansbache, kitas Berlyne. Tuo pačiu metu abudu susirgo odos liga ir abudu buvo paguldyti į ligoninę. Tai jau nebe pirmas atsitikimas, kad dvynukam atsitinka kas abiem kartu.

PREZ. D. EISENHOWERIS pasirašo Formozos gynimo rezoluciją, kurią priėmė Atstovų Rūmai ir Senatas.

ADM. FELIX B. STUMP, išvykęs į Formozą rūpintis salų evakuacija, kalbasi su Chiang Kaisheku (K.). Viduryje—kinietis pulkininkas, vertėjas.

Raudonieji kinai skubina bombarduoti

Kom. Kinijos bombonašai, suskaičyta 5, lydimi sovietinių Migu, smarkiai bombardavo sekmadenį Tachen salas. Tuo, matyt, nori padidinti savo argumentus Saugumo Tarybos posėdžiuose — panašiai, kaip jie darė puldami Dienbienphu Zenevos konferencijos metu.

Nacionalistų aviacija taip pat apmėtė bombom kinų laivus ir salas.

Formozos atvyko adm. Felix B. Stump, Pacifiko laivyno vadas. Jis pareiškė, kad dar nėra gavęs įsakymo evakuoti Tachen.

Klausiamas korespondentų, kaip reaguos komunistai, matydami Tachen salą evakuojant, admirovas atsakė: "Antrojo karo metu aš nežinojau, kaip elgsis kada Hitleris, aš tiek pat mažai žinau, ką darys

šitie banditai, kurie dabar Kiniją valdo." Klausiamas, ar Amerikos kareiviai išsikels į salą Tachen evakuojant, atsakė: "Tuo labai norėtų žinoti komunistai."

ATOMINIS AUTOMOBILIS

Kai tik Amerika paleido į darbą atominį povandeninį laivą, Maskva paskelbė, kad ji turinti jau atominį automobilį. Vietoj benzino vartojamas gabalukas uranijaus ar plutonijaus. Nuo jo karščio ištirpinamas švinas, kuris nuolat teka ir garina vandenį. Garai varo turbiną. Paskui garai vėl sukondensuojami į vandenį, ir istorija eina toliau ta pati. Su keliais uranijaus gramais automobilium galima važiuoti ištisias savaites.

N. ALMASSY, vokiečių pilotas, slėpėsi laive, kuris iplaukė į New Yorką, kad patektų į Ameriką. Nušokęs nuo laivo į ledinį Hudsono upės vandenį, buvo ištrauktas sustingęs ir netekęs sąmonės.

Chochlovas apie Sovietų Sąjungą (3)

Ar yra galimas sukilimas?

GEN. N. TWINNING (k.), oro pajėgų vadas, ir H. Talbot, sekretorius, Atstovų Rūmų karinėje komisijoje pareiškė, kad yra gaminamos raketos, kurios per valandą nusprendžia 10.000 mylių.

Nikolai E. Chochlov, buvęs Sovietų sąjungos kapitonas, paklaustas, ar Sovietų Sąjungoje galimas sukilimas, taip samprotavo.

Manau, kad šandien Rusijoje yra pirmą žmonių, kurie kovotų už revoliuciją. Bet pakankamai yra žmonių, kurie nekovoja prieš revoliuciją. Daugumas laikytųsi pasyviai nuošaliai. Bet

saugumo policijos galybė yra perdidelė, kad galima būtų laukti revoliucijos pačioje Rusijoje.

Sovietinio režimo galingiausias ginklas prieš piliečius yra jų nepasitikėjimas vienas kitu. Tas nepasitikėjimas yra labai stiprus taikos metu. Bet karo metu, kulkų ir mirties grėsmėje šita nepasitikėjimo

uždanga sudūžta. Karo metu tarp kareivių atsirado visai atvira kalba.

Vienintelė sukilimo galimybė — tai

satelitiniuose kraštuose esanti raudonoji kariuomenė galėtų sukilti ir tada imanomas būtų pavergtų kraštų sukilimas.

Į revoliuciją būtų galėję išaugti 1954 birželio 17 neramumai Vokietijoje. Bet juos nuslopino abidvi pusės — Rytai ir Vakarai. Jei sakote, kad rusų kariuomenė atėjo ir su tankais numalšino darbininkų neramumus Berlyne, tai nėra tiesa. Taip, rusų tankai Berlyne pasirodė. Bet kai juos vokiečiai darbininkai pradėjo apmėtyti akmenimis, kareiviai nieko nedarė ir pasitraukė atgal. Sovietinė komendantūra suėmė ir sušaudė 18 kareivių ir karininkų, kurie atsakė šaudyti į darbininkus Magdeburge.

NORI KALVARIJON, RODYK PASĄ

Eltos Informacijoje V. Mironas iš Lietuvos atbėgęs pasakoja, kad judėti po Lietuvą dabar leidžiama laisvai. Tačiau draudžiama yra vykti į pasienio zoną, į Lietuvos-Lenkijos pasienį. Prie tos pasienio zonos priklauso ir S. Kalvarija. Kas nori nukeliauti į Kalvariją, tai geležinkelio bilieto negaus, nepaėmęs paso. Suvalkų trikampis yra priskirtas prie Lenkijos, o Gardinas prie Gudijos.

Lietuvos - Lenkijos pasienis labai stipriai saugojamas. Neskaikant jau pasienio draudžiamosios zonos, prie sienos tebėra vadinama mirties zona, 200 metrų iki sienos plotas. Čia tebėra vielos, tvoros, bokšteliai, kulkosvydžiai, signalinės raketos, sargybiniai ir jų draugai šunys.

Pasakojo apie vieną Lietuvę, kuri gausi leidimą aplankyti savo išvežtuosius Urale. Bet reikia specialių leidimų į tokias sritis kaip Buriat, Mongolija, Vorkuta, Kolyma ir pan.

V. Mironas suminėjo tarp gražintų iš ištremimo gydytoją Janavičių, kuris grįžęs ap-

O kaip elgėsi tuo metu Vakarai? Kai vokiečių darbininkai pradėjo žygiuoti į Berlyną, kai kurie amerikiečiai juos drąsino. O Amerikos oficialios įstaigos darė priešingai. Washingtono vyrai pasakė: "Iš to gali kilti karas. Sustabdykit."

Vakarų Berlyne buvo 100-000 žmonių, pasiryžusių žygiuoti į rytų Berlyną ir prisidėti prie bendro žygio.

Bet nebuvo leista išeiti iš vakarų Berlyno.

Suprantama, kodėl buvo praleista proga. Nes Vakarų žmonės nebuvo teisingai painformuoti apie padėtį Rusijoje ir rytų Vokietijoje. Vakaruose manė, kad sukilimas Vokietijoje privers Sovietus pradėti naują karą. Tai klaidinga mintis. Sovietai negalės pradėti karo tada, kai jų pačių kampe gaisras kyla.

Bet nebuvo paruoštas sukilimas ir pačioje rytų Vokietijoje. Jis buvo grynai spontaniškas. Neramumai juk prasidėjo nuo kokios 180 žmonių. Šitie žmonės žygiavo Stalino alėja, reikalaujanti sumažinti darbo normą 10%. Kai jie atėjo iki Aleksandro aikštės,

buvo jau prisidėję pakeliui iki 1000, o kai nuo ten pasuko į Pankovo, kur yra komunistinės rytų Vokietijos vyriausybės rūmai, prie jų minia išaugusi buvo iki 2000. Joje atsidarė plakatai: "Šalin Pankovo valdžia." Atvykusieji nežinojo, kad

komunistinė valdžia jau sovietiniais tankais buvo išdūmusi, ir rūmai buvo tušti.

Tebūtų reikėję šūktelti: paimkim juos, ir jie būtų buvę užimti. Bet niekas to nepasakė.

Tai naujas tų Berlyno riaušių vaizdas, palyginti su tuo, kurį buvo spauda išpūtusi. Bet Chochlovas apdirbinėjo to sukilimo medžiagos dalį raportui ir jis susidarė tokį vaizdą.

O jei sukilimas būtų paruoštas iš anksto, jei nebūtų iš vakarų pusės kliudomas, jei būtų ilgainiui pritraukta sovietinė kariuomenė, tada yra daugiau vilties, kad tokis sukilimas gali būti sėkmingas.

Juodas šaltis "Juodotojų šalčiu" vadina šaurės vandenys arčiau priešaisigalio lietu, kuris srovėm krinta ir čia pat sušala, virsdamas ledo sluoksniu, kurio nei nutirpysi nei nukaposi. Jei jis užklumpa laivus, tai beveik nėra išsigelbėjimo, nes ant laivo susidaro tonos ledo, kuris spaudžia laivą žemyn ir nuskindina.

Sausio 27 buvo aliarmuota, kad du Anglijos žvejų laivai paklūvo į tokį lietu. Iš laivų buvo gauti pagalbos šauksmai, bet paskui viskas nutilo. Kai pro audrą prasimušė kiek vėliau pagalbos laivai, jie nieko jau neberado. Dingusiose laivuose buvo po 20 žmonių įgulos. Anglijos parlamente reikalaujama ieškoti priemonių, kaip nugalėti tą "juodąjį šaltį".

Skaitkite ir patinkite "Šv. Pranciškaus Varpelį!"

PAŽINKIME KOLŪKIO FERMOS VEDEJĄ KRISTINĄ

Spauda

Aidų pirmajame šių metų nr., straipsny "Kelios pastabos dėl Lietuvos atstatymo", Jonas Aistis kreipia dėmesį, kad kalbant apie būsimos laisvos Lietuvos atstatymą, sprendžiami beveik išimtinai vien medžiaginiai tautos reikalai — žemė, vandenys, miškai, nuosavybė ir su ja susietos taikytinos teisinės normos, o žmogus lietuvis paliekamas už svarstymų ir diskusijų ribos... Kai kalbame apie tėvynę, tai matome ne žmogų, o žemę, trobas, padargus ir namų apyvokos reikmenę. Apie tai visos mintys mūsų sukasi, ir tam reikalui naudojamos visos mūsų jėgos, o jos, reikia pasakyti, labai ribotos ir kuklios. Dėl to visa mūsų energija ir eikvojasi tarpusavių santykių rate, nes tos veiklos nepajėgiamie perkelti į kitą planą."

spėjo jos pasisavinti ar neišgudrėjo reikiamai prisitaikyti bei nutylėti, ką tikrai mato, Aistis sumini iš "Tiesos" Juozo Pažeros "Senosios Kristinos klaidą". Joje taip pat kolūkinis gyvenimas, kurio eiga Aistis šiaip atpasakoja: "Apsakymėlio turinys toks: minima Kristina, buvusi neturtinga valstietė, per karą netekusi vyro, yra kolūko paukščių fermos vedėja. Pradedant tarybine santvarka 1940 m. ji svajojo apie nuosavą karvutę, ir štai per devynis metus ji susitaupo karvutei pinigų ir, išleidus iki paskutinės kapeikos, nori pasikolinti iš kėno - buožės, kurio klėtyje yra įrengta kolūko vištėdė ir kurio tvartukyje ji laiko karvę bei kurio troboje ji yra prisiglaudusi. Tas nepaskolina, bet pataria paimti keles kolūko vištas, parduoti ir nupirkti

giminaiti sukenę. Ji tai ir padaro. Staiga revizija. Pasi-savinimas išena aikštėn. Revizoriai Kristinos neatiduoda tūsmo organams, bet ji turi parduoti dvylika metų svajotą karvutę ir atsilyginti su žemės ūkio artele."

Tame pasitaikojime prasi-veržia gyvenimo tikrovė tokiomis vaizdais:

Kristina "neskubėdama prikišo edžias šieno, atsinešusi kibirą vandens pagirdė žalmargę, kuolu užrėmė tvartuko duris ir nušlepseno trobon.... Dvylika metų! Dvylika metų ji galvojo apie savo nuosavą karvutę."

Tokis vaizdas — kuolu užrėmtas tvartukas — parodo kolūkinio gyvenimo tikrovę, kurią anas dalininkas buvo chalatais paveikslė padailinęs. O Kristina gi buvo vištų fermos vedėja. Jei jos būtų, anot Aistio, tokia skurdū, tai kaip turi verstis eilinis kolūko baudžiauninkas."

Didelių žmonių didelių pareiškimų

Pastebėjimas teisingas ir dėmesio vertas.

Tame straipsny nurodo, kaip Lietuvos rašytojai ir dailininkai, o per juos ir visi jų skaitytojai bei žiūrėtojai yra lenkiami gyvenimą priimti ir vaizduoti. Štai vienas iš kolektyvinio gyvenimo "rojinų vaizdų". I. Švažo paveikslas "Gyvininkystės fermoje". Aistis jį taip aprašo:

"Pirmame plane švertadieniškai pasipuošusios veršinių kės jausingai ir švelniai glosto joms priskirtuosius veršius. Kiek toliau baltomis suknelėmis ar chalatais ir per petį persimetusios rankluosčius ražosi melžėjos. Dar toliau idiliškai triūsia šėrėjai. Fonas, personažai ir galvijai nutapyti Fragonard ar Boucher dvasioje. Taip reikalauja socialistinio realizmo normos."

Taip menas kuriamas pagal sovietinę propagandinę programą. Bet pasitaiko nuo jos nuslysti tiem, kurie dar nepa-

Kai tik parvažiuo švedas Hammarskjöld iš kom. Kinijos, pasipylė pareiškimai ru-takioji bei žiūrėtojai yra lenkiami gyvenimą priimti ir vaizduoti. Štai vienas iš kolektyvinio gyvenimo "rojinų vaizdų". I. Švažo paveikslas "Gyvininkystės fermoje". Aistis jį taip aprašo:

Kaip su tais didelių žmonių pareiškimais nutinka ir kiek jie patikimi, rodo istorija su Indokinija. Štai iš prancūzų laikraščio "Rhin Francais" paima kai kuriuos tokius pareiškimus:

M. Plevin, ministris, 1950 spal'is, traukiantis Prancūzijos kariuomenei nuo Vietnamo komunistų:

"Mes priversime dabar priešą pasitraukti nuo savo bazių."

M. Letourneau, įgaliotinis Indokinijoje, 1950 lapkritis:

"Priešas yra priverstas nutolti nuo savo bazių, prailginti savo susisiekimo linijas ir save susilpninti."

Laniel, min. pirm., 1953 spal'is:

"Manau, kad galėsiu išlaikyti iniciatyvą savo rankose, pasiruošti didelėms operacijom ir savo padėti pagerinti. Aš susilaikysiu nuo neatsargių pareiškimų. Tačiau galiu pasakyti, kad tam tikros spaudos pesimistinis tonas yra nepagrįstas."

Gen. Navarre, Prancūzijos kariuomenės Indokinijoje vadas, 1954 vasaris:

"Jei gen. Giap apguls Dienbienphu, tai jis pats išsilaus dantis, o aš jam sulaužysiu nugarkaulį."

Ir po to narsių padrasinimų staiga valdžios pranešimas 1954 gegužės 21:

"Rimčiausia karinė padėtis nuo pat Indokinijos karo pradžios."

Kuo baigėsi, žinia. Su koku atsargumu reikia priimti tokius oficialius pareiškimus, taip pat aišku.

Atvykę į Europą, amerikiečiai turi atrodyti padoriai—pagerinti santykius

Pereitais metais, sukėlė triukšmo Vokietijoje amerikiečių komendantas Frankfurte pulk. Jörn Dilleys, įsakdamas moterim amerikietėm padoriai rengtis ir pesirodyti viešose vietose pusplikėm. Pirmą pasiūlymą veidrodyje į save, — mokė pulkininkas — paskui išieikite į gatvę. Ir jos emė žiūrėti — ir pečius dengti ir ant kelnaičių dar sijonėlij užsitempti, bėgdamos į miestą.

Dabar panašiai emė mokyti padorumo ir Ispanijoje. Bet jau ne tik moteris. Ir vyrai viešame įsakyme barami, kad gatvėse, restoranuose, viešbučiuose pasirodo suglamžytu kostiumu, be kaklaryšio, su sandalais, su kepurėm tokiom, lyg būtų pasirengę plaukti į jūrą ryklių medžioti. Toks nepadorumas — sako amerikiečių vadovybės įsakymas—gadina gerus santykius tarp Amerikos ir Ispanijos.

Jam sekasi su visais Jugoslavijos Titui nepersenausias Abisinijos imperatorius Salasie pašūntė dovanų visą traukinį kavos. Keliom

dienom praėjus Jugoslavijos uostuose sustojo 4 amerikiečių laivai su bendru kroviniu 40,000 tonų kviečių. Amerikietiško pyrago neužkandus, nei abisiniška kava nebūtų gardi.

Dirbtinis žemės palydovas Lėktuvų statybos firma Goodyear pasiūlė amerikiečių raketų draugijai — American Rocket Society — projektus pagaminti 10,390 tonų svorio raketą, galėsiančią tiek pakilti nuo žemės, kad jos trauka nebeturės reikšmės ir išsilaukys neribotą laiką. Joje būsia įtaisyti foto aparatai tokio stiprumo, kad 1600 kilometrų nuotolyje teniso sviadinį bus galima nufotografuoti su aiškiausiomis žymėmis. Kinomatografiniai aparatai užfiksuos visus žemėje pasitaikančius įvykius per 24 val. ir teleskopiniu būdu perduos į žemėje įrengtas bazes. Raketai pagaminti reikėsia truputėlį mažiau pinigų nei išleista pirmosios atominės bombos gamybai. Tokiu geru pasiūlymu ir dar taip "pigiai", regis, daugelis įdomaujasi.

Ever wish you had \$1000?

Stop wishing—here's how you can actually have it—in just 5 years!

Maybe you've always thought you couldn't save up big money—well, now's the time to change your mind. Saving for big goals is as easy as signing your name, when you join the Payroll Savings Plan.

Best of all, you do more than just save—you invest your money and make it grow. The whole process is easy—and automatic. Here's how it works:

You name an amount to your company's pay office—a few dollars or as much as you want. Then each week, before you get your pay, this sum is saved out. (That way you're never tempted to spend money you really want to save.) And as they're set aside, these amounts are constantly invested for you in United States Series E Savings Bonds. The Bonds are in your name and are turned over to you

Because Savings Bonds earn good interest—3% when held to maturity—they're soon worth more than the money you've invested in them. And how your savings mount up! Sign for as little as \$3.75 a week and in 5 years you'll have over \$1,000 cash! In 9 years, 8 months, you'll have \$2,137! So why not stop wishing and start saving today—in the Payroll Savings Plan? Or, if you're self-employed, ask your bank about the Bond-A-Month Plan. If you want your interest as current income, ask your banker about 3% Series H Bonds that pay interest semiannually by Treasury check.

Saving is simpler than you think—with U. S. Savings Bonds on the Payroll Savings Plan!

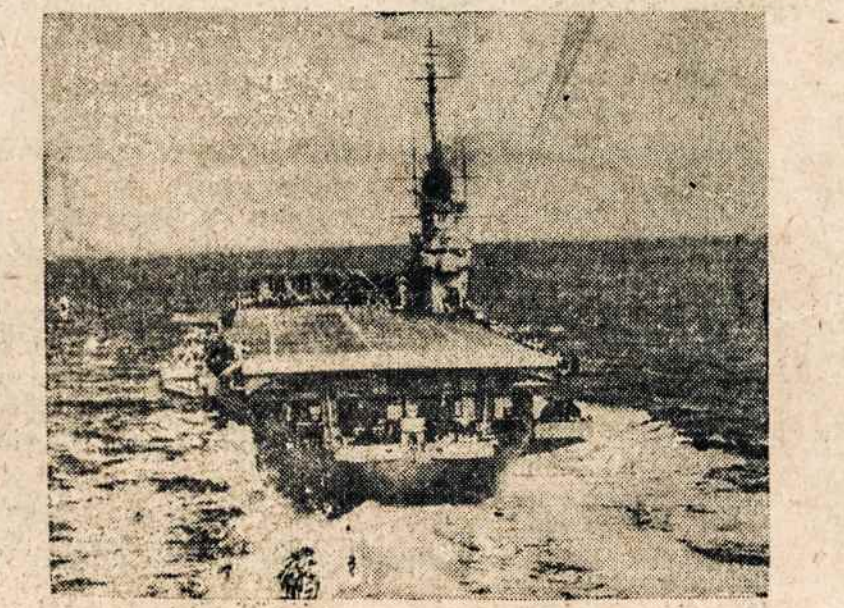
The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Ad No: SBD-2082C-2 cols: x 200 lines January Newspapers, 1955

JEGOS PRIE FORMOZOS

Formozos Kinija kariuomenės tur. 600.000, bet tik pusė jos yra pakankamai apmokyta. Komunistai kariuomenės turi pusketvirto milijono, bet prieš Formozą nukrepta tik 280,000 tarp jų 150,000 apmokyti parašutininkų. Komunistai turi 2000 lėktuvų, Formoza 500.

Karinė ir ūkinė pagalba Formozai per metus Amerikai atsieina apie pusę milijardo dol.

ESSEX, lėktuvnėsis, plaukia į Tachen salą pridengti kinų nacionalistų evakuacijos.

Jei nori ką paskelbti DARBININKE, skambink telefonu: GLENMORE 5-7068

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$6.00	Amerikoje metams \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50	Brooklyn, N. Y. \$6.50
Half year \$3.50	Pusei metų \$3.50
Foreign \$6.50	Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tik tai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Spaudos vajaus mėnesį pradėdant

Vasario mėnuo kasmet yra siejamas su katalikiškos spaudos vajuimi. Šiame tik vaju pradėjo savo atsiskaitymą vysk. Thomas K. Gorman, jis vadovauja NCWC spaudos departamentui. Savo rašte pasidžiaugia, kad katalikiškoji spauda Amerikoje nuolat auga, stiprėja ir tobulėja, tačiau ji galėtų ir turėtų būti dar stambesnė ir pajėgesnė, palyginus su katalikų skaičiumi. Vysk. Th. K. Gorman pabrėžia tris dalykus, kurie turėtų būti visų katalikų paimti į širdį: viena, nei vienas katalikas negali būti be katalikiško laikraščio; antra, užsiskomai katalikišką laikraščiai turi būti uoliau skaitomi; trečia, katalikai turi jausti pareigą savo laikraščius paremti ir juose skelbtis. Atsiskaitymas baigiamas paraginimu: "Spaudos mėnesio metu apspresk būti uoliu skaitytoju ir rėmėju, kuris trokšta tiesos ir tikėjimo gaivinančios versmės, ir kuris yra pasiryžęs žodžiu ir darbu talkinti savo spaudai. Katalikiškoji spauda yra tavo spauda. Pradėk jos norėti, nes ji tau reikalinga. Pradėk ją remti, nes tai yra tavo pareiga ir ji to reikalinga."

★

Kiekvienas sąmoningas katalikas žino, kad spaudintas žodis toli eina ir stipriai veikia. Tai yra didžioji mūsų laikų galybė, kuri gali būti geram ar piktam naudojama, atstovauti tiesai arba sleikti melą, žmogų dorinti arba jį tvirkinti. Vidurio nėra. Jo neišlaiko net ir tokia spauda, kuri stengiasi išlysti pro "vidurį", duodama šio ir to, arba duodama visa pasirinktinai, kas kam patinka ir kas ko ieško. Toks neutralumas tiesai, gėriui ir dorai yra jų paneigimas. Katalikiškos spaudos uždavinys — ginti Dievo tiesas ir doros įstatymus. Katalikai nusikalstą savo tikėjimui, jei to nedarytų ir nesinaudotų spaudos priemonėmis siekti gero. Tai jų pareiga.

★

Vasario mėnuo, susijęs su Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimu, tebūnie mums ir lietuviškos spaudos vajaus mėnesiu. Čia taip pat galima būtų pasakyti, jog katalikiškoji mūsų spauda, palyginus su lietuvių katalikų skaičiumi Amerikoje, galėtų ir turėtų būti gausesnė ir pajėgesnė. Pradėk jos labiau norėti ir ją remti, nes ji tau reikalinga tikėjimui sustiprinti ir lietuvių bei išlaikyti.

2

Lenta vertė sniegą. Bet vos tik nužerė kauburėli, iš medžių šoko vėjas su naujais glėbiais ir visa sulygino.

— Truputį galiu pasivėlinti. Tokia audra. Koks bus džiaugsmas, kai vistiek pasirodysiu.

Jis nervingai skubėjo, įtempęs jėgas, bet sniego buvo daug, ir jis vos pajėgė ištraukti arklį. Tada kišenine lempute badė tamsą ir apčiuopė didelį vėputinį. Kol ji prakas, tai ir vidurnaktis ateis. — Ne, ne, reikia ieškoti kitų kelių.

Atgręžė roges ir patraukė į kalną. Ten pasuko į dešinę. Pamiškėje kartą matė lauko keliuką ir rodyklę į šerškšnės kaimą. Taip jis aplenkęs prakelkta dauba, pro sodybas atsisiurs priemiestyje.

Nūnai vėjas čiažė veidą. Užsivertė apykaklę, skersas atstatė pečius siengui, bet arklys ėmė ir sustojo. Vėl reikėjo taisyti vadeles, raginti ir atsisukti vėjui.

Arklys muistė galvą; atrodė, lyg kelias būtų pabėgęs. Ieškojo girios, bet ir ji pasislėpė sniege. Taip jis suko dešinėn, kairėn — ir nieko nerado. Visur naktis.

Šalo kojos. Per sušalusią nugarą bėgo šiurpuliai. Gryna liga. Plaučių uždegimas!

Sniego vilnyse pasirodė mažas žiburėlis. Sumirksėjo ir dingo. Kai vėjas kiek nuščiuvo, jis vėl suzybciojo.

— Užsuksiu. Pasiklausiu kelio. Tikriausiai paklydau. Kokia gėda! Taip tvirtai žadėjau būti laiku...

Į švieselę nugręžė arklį ir pliaušino botagu. Pamažu

lindo į pūgą, o šaltas vėjas vis labiau ėmė įsūlusį kūną. Stai ga kažkas sutratėjo, arklys šokosi į šoną.

— Pelkės, akivarai! Pasiutimas! Gal čia nugarmėti su visa policija. Širmuk, zuikiuk, išieik tiesiai, jis leido arklį laisvai, švietė net lempute. Ir gyvulus koją už kojos dėliojo ir pasuko į kairę.

— Kelias, kelias, kurio ieškokiau!

Žiburys jau buvo netoli. Eiti, ar ne? O gal į priešingą pusę važiuoju? — mąstė jis. — Pasiklausiu.

Greit pro pūgos siausmą išgirdo sodybos medžius ožiant. Pasiekė vartus ir įsuko į kiemą. Aplink vos-vos matėsi didelių pastatų siluetai. Netoliese riegosjo pašūris, ir arklys pats traukė pastogėn. Tėli-

Italijos komunistai nesutaria

JONAS GIRULIS, Roma

partijai, kiek galima, daugiau narių, ir pasirūpinkime, kad partija gerai veiktų, o tada ir visa kita ateis savaime; tai klaidingas nusistatymas."

Zinia, klaidingas, nes rūpinamasi ne tuo, kad darbininkams gera padarytų, bet kad daugiau narių primedžiotų. Pasakui jau viskas ateis savaime... kaip "rojus" Sovietų Sąjungoje.

Tame pat straipsnyje Secchia išdėstė savo nusistatymą, kurį jis gynė ir suvažiavimo metu. Jo galva,

pirmiausia reikia žiūrėti darbininkų klasės reikalų bei jų vienybės,

ir stiprinti profesinių (sindikalinę) organizacijų demokratinių veikimą. Kam blaškytis įvairiomis kryptimis, užuot sutelkus savo jėgas tam svarbiam reikalui?"

Tokiu savo rašiniu ir savo kalba suvažiavime Secchia, rasi ir pats to nenorėdamas,

atgiedojo gūlbės giesmę,

nes jo žodžiai pakvipo ir bausiu komunistam kaltinimu ir herezija. Mat, čia reikia paašškinti, kad sindikalinė organizacija Italijoje ir kituose romantiškuose kraštuose vadinamos darbininkų profesinės sąjungos - unijos. Secchia iškėlė aiškėn, kad tie reikalai komunistų partijai nestovi pirmoje eilėje. Ypač skaudžiai jis čestelėjo savo draugam komunistam per veidą, it botagu, kai priminė, kad reikia stiprinti demokratinę darbininkų sąjungą veikimą. Ar ten nėra demokratijos, kuria komunistai giriasi?

Kokia demokratija yra net pačioje komunistų partijoje, parodo tai, jog Secchia buvo pašalintas iš savo pareigų

ne suvažiavimo, o pačios komunistų partijos direktijos iš viršaus. Jie "patvarkė", o ne balsavo suvažiavime. Būtu visiška tyliai susitvarkė ir viešumai nė nežinojė, bet Secchia turėjo pasekėjų tarp sekretoriato narių ir tarp

šiaurinės Italijos darbininkų,

kurų grupė, pasivadinus "Komunistų Akcija" (nusižiūrėta į Katalikų Akcija), paskleidė atsisaukimų ir straipsnių, reikalaujančių dau-

MILANO katedros detalė

pes apžiūrėjo gyvulį. Vienam prakaite šlapias. Svetimas. Koks nemalonumas, jei kas atsitiks. Uždengė jį rogių apklotu.

Kojos sunkios lyg kaladės, sušalusios. Šiurpas varstė kūną. Jis ėjo per kiemą ir žvalgėsi. Nuosallai stovėjo namai, ir vos pasuko į juos, kaip lange užgeso šviesa.

Suradęs duris, pamažu klebena, bet niekas neišgirdo. Barbeno pirštais, stukseno krumpļiais — niekur nieko. Stipriau ir stipriau daužė kumštis. Nė garso. Nuėjo prie langų ir dundeno tiesiai į rėmą. Tada išliebė šviesa ir pasigirdo žingsniai.

— Kas ten — paklausė moteriškas balsas.

— Pakelevis.

— Neleisiu, eik sau, iš kur atėjai, — vos girdėjosi žodžiai.

— Paklydau, tokia pūga, — šaukė jis.

— Ar velnias tave neša? Tik nemėgink laužyti. Tuoj vyras sukils! — ji nutilo, ir šviesa užgeso lange.

— Tai boba! Pasiutimas! Tiktas! Šlamštas, paskutinis šlamštas! — vėl duzgeno langą, prlėjęs kumščiais trankė duris, spardė net koja.

— Rupūžės! Žmogus — jiems gėvuly!

— Mes tokius pažįstame, — dar skersavo vyriškis. — Buvo čia kartą pora plėšikėlių prie langų. Patvarkiau.

— Ar tamsta šelmininkas? — kukliai paklausė Algirdas.

— Kas, ar aš? Ne! Aš tik bernas!

— Tai ko čia švaistaisi ginklu, — prakiuto Algirdas.

itališką politruką, pristatyti saviem žmonėm prižiūrėti. Ir čia įvesta Maskvos naudojama "dvyių politika": visur tave seka palydovas, tavo partijos "brolis", idant dar labiau nenutryptum nuo linijos ir nesikėsintum suorganizuoti atskiros grupės.

Kad tokia opozinė grupė neatsirastų, nenorėta iš karto jos smarkiai užspūlti: gali pasišiaušti. Reikia pamažu, nuosekliai likviduoti. Dėl to Secchia dar gavo sritinio sekretoriaus pareigas ir jo draugai gavo šiek tiek tokias vietas. Tik tai Seniga, pats karščiausias tos demokratinės grupės žmogus, buvo apšauktas, kad įsaj

svečius pinigų sau pasiglenžęs,

vadinasi finansinę aferą padaręs. Gal ir tiesa? Bet ir to nebūtų viešai skelbta, jei ne-

būtų ruošiamasi jo sukompromituoti "draugų" aktyse, kad galima būtų lengviau atsikratyti.

Romoje nusikratytas Secchia dabar vyksta į Milaną, nes jis gyvena Italijoje, ne Rusijoje. Būdamas už geležinės sienos, jis jau niekur laisvai nekeliavė: būtų pristatytas į Lubiankos kalėjimą, Vorkutą arba egzekucijos vietą. Nieko jam nepadėtų, kad jis 3 metus išsėdėjo fašistų kalėjime, kad yra paprasto darbininko vaikas, kuris pas komunistus tik dėl to atsirado, jog tikėjo jų gerai norais ir t.ks. Tačiau pamatė, kad jiems visai kas kita rūpi, ir prašneko ne pagal Maskvos toną, kurio Togliatti laikosi.

Secchia tris "baisias erezijas" apskelbė: viena, kad Italijos komunistų partijai turipi daugiau žmonių privilioti, nes jų skaičius vis mažėja; antra, kad komunistų partija tvarkoma nedemokratiškai; trečia, kad jai pirmon galvon rūpi ne darbininkų reikalai.

Ir Prancūzijoje prasti reikalai

Pradžiusiais metais įvykusiame Prancūzijos komunistų suvažiavime nusiskūsta, kad partijos narių skaičius nuolat mažėja ir reikią "imtis priemonių darbininkus vėl susigrąžinti į savo eiles." Apyskaita rodė, kad tik 38 proc. Prancūzijos komunistų sudaro pramonės darbininkai, o su jais kaip tik geriausia streikus organizuoti.

Tačiau streikai darbininkus ir atgrasė nuo komunistų. Prancūzų laikraščiai skelbia pareiškimus buvusių komunistų, kurie partija apsvylė. Jie padarė išvadą, kad "komunistam darbininkų reikalai nerūpi." Komunistai organizuoja streikus, kai nereikia ir nematomata laimėti, o nesilima priemonių, kur galima ir reikią darbininkų padėti pagerinti. Dėl to generalis streikas ir nepavyko: iš 11 milijonų darbininkų prisidėjo tik 500.000. Pas-de-Calais rajone, kur komunistai turėjo 60.000 narių, dabar teliko 8.000. Tačiau komunistai parlamente tebeturi 100 atstovų. Tai ankstyvesnių rinkimų pasekmė. 1956 rinkimai parodys, kiek komunistai dar tebeturi darbininkam įtakos. S.

— Ne tamstos reikalas, eik vidun. Pažiūrėsim, kuo viskas baigsis.

Moteris pirmą nešė lempą, ją sekė Algirdas, o už jo ėjo bernas, laikydamas pistoletą. Nuvedė tiesiai į virtuvę, kur buvo šilta ir jauku.

— Kas tu toks, ko nori? — pasigirdo vyriškas storas balsas.

— Aš gydytojas, — pradėjo Algirdas aiškinti, — svarbūs reikalai privertė keliauti, paklydau...

— Žinau tokius daktarėlius, — atsakė vyriškis. — Tokie naktimis ir iškrausto namus!

— Staiga jis atplėšė duris ir šuriko: — Rankas aukštyn!

Sekunde Algirdas sumišo, lyg susilaikė. Pamatęs pistoletą, tuoj pakėlė rankas.

— Įeik ir nejudėk!

Durys užsitrenkė, nukirdamos pūgos siuntimą. Vidutinio amžiaus moteris laikė žiburį, o stambus vyras laisva ranka apčiupinėjo Algirdo kišenę, bet ginklo nerado.

— Mes tokius pažįstame, — dar skersavo vyriškis. — Buvo čia kartą pora plėšikėlių prie langų. Patvarkiau.

— Ar tamsta šelmininkas? — kukliai paklausė Algirdas.

— Kas, ar aš? Ne! Aš tik bernas!

— Tai ko čia švaistaisi ginklu, — prakiuto Algirdas.

— Gerbiamoji, paklydau, — sujudo svečias.

Nuo slenksčio ėjusi mergina staiga sustojo.

— Algirdai, tu?

Bernas pašoko ir, susigrūpęs rankas į kišenę, žvalgėsi tai į vieną, tai į kitą.

— Viešpatie, kas gi čia dabar? — atkėlė moteris, ir lempa jos rankoje drebėjo.

— Aldona! — vos ištarė išsigandęs ir sumišęs Algirdas ir žengė į ją. Mergina dar labiau kaire suglaudė chalata, dešinę ištiesė ir šypsojosi:

— Atleiskite, kad taip apsi-rengusi — jau buvau lovoje.

— Jūs pažįstami? — neatleido moteris, šviesdama žiburiu į abu.

— Taip, mes kartu studijavome, — atsakė Aldona.

— Keista, — pakraipė galvą bernas, — toks sučiūškęs ir sakosi gydytojas. — Ir vėl sukrito ant suolo pas krosnį.

— Aš ir esu — nervinasi Algirdas, atsigręžęs į berną ir moteriškę.

— Taip, jis daktaras, — patvirtino Aldona.

— Sakykit, kaip čia geriau išvažiuoti į Plungę?

— Juokdarys! — šaipėsi bernas. — Svarbūs reikalai! — nerimo daktaras.

(bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

P. Andriušio tipelis Kaune

Pulgis Andriušis susidarė savo rašytojo vardą feljetonais, humoreskomis ir spalvingais rytų aukštaičių gamtos aprašymais. Sugebėjo jis pastebėti įvairias smulkmenas ir jas nuotaikingai bei vaizdingai aprašyti.

Dabar autorius ėmėsi romano, kur ir sutelkė abi savybes — humora ir tą nuostabų vaizduojamo pasaulio aprašymą.

Kaip ankstyvesnėse knygose jis sustoja ties gamtos minutėmis, taip romane — ties gyvenimo smulkmenomis. Jo visi žmonės pilki, tikri tipečiai, mokinukai, studenčiukai, be jokių didesnių troškimų, interesų. Jie skraido kaip kokie bitinėliai aukštaičiuose šilėliuose — laikinojoje sostinėje Kaune. Kaip anksčiau jo knygos šioms bitinėliams, peltiškiems, beržams reikėjo plataus fono, taip ir tiems tipečiams reikia didžios Kauno panoramos. Ties laikinąja sostine autorius labiausiai ir susitelkia, ją aprašydamas įvairiais žvilgiais, neiškrypdamas iš pilkojo žmogaus nuotaikos.

Į Kauną, mokslo ir karjeros įkarščio pagauti, atplaukia jaunimas. Taip prasideda romanas plačiais bendrabučio vaizdais. Greičiausiai čia autorius stilizavo "Žiburėlio" bendrabučį, kuriame teko pačiam gyventi. Čia išmetę matininkai, studentai, seminaristai. Vienas iš tokių seminaristų yra ir Pranciulis, vyriausias romano veikėjas. Baigęs keturias klases provincijoje, į Kauną atplaukė sielias ir čia ieško geresnės duonos. Gyvena su kitu seminaristu Vilku viename kambaryje, miegodamas sulūžusioje lovelėje. Pranciulis nežymus bendrabutyje, jis tingus, nemėgsta knygų, mieliau slampinėja Zaliakalnyje, Žuvų rinkoje, paupiais. Greit meta seminariją, įstoja į suaugusių gimnaziją, kol susiranda darbą. Taip jis išsikrausto iš bendrabučio į Debesų gatvę ir pradeda savo karjerą. Jam visur einasi lygiai, viską jis ima paviršutiniškai. Aplink susiburia irgi panašūs "tipeliai" — poetas Kvaracijus, nuolat dar-

A. DZIUGENAS

bo ieškas Varanka, Vickė, Paragis. Pranciulis meta darbą, sėdi Konrado kavinėje, lošdamas šachmatais, kol įsitrina į vieno laikraščio administraciją. Pergyvenęs vieną meilės istoriją, pro kurią praeina irgi nerūpestingai, jis ir toliau švilpauja, jau persikėlęs gyventi į miesto centrą.

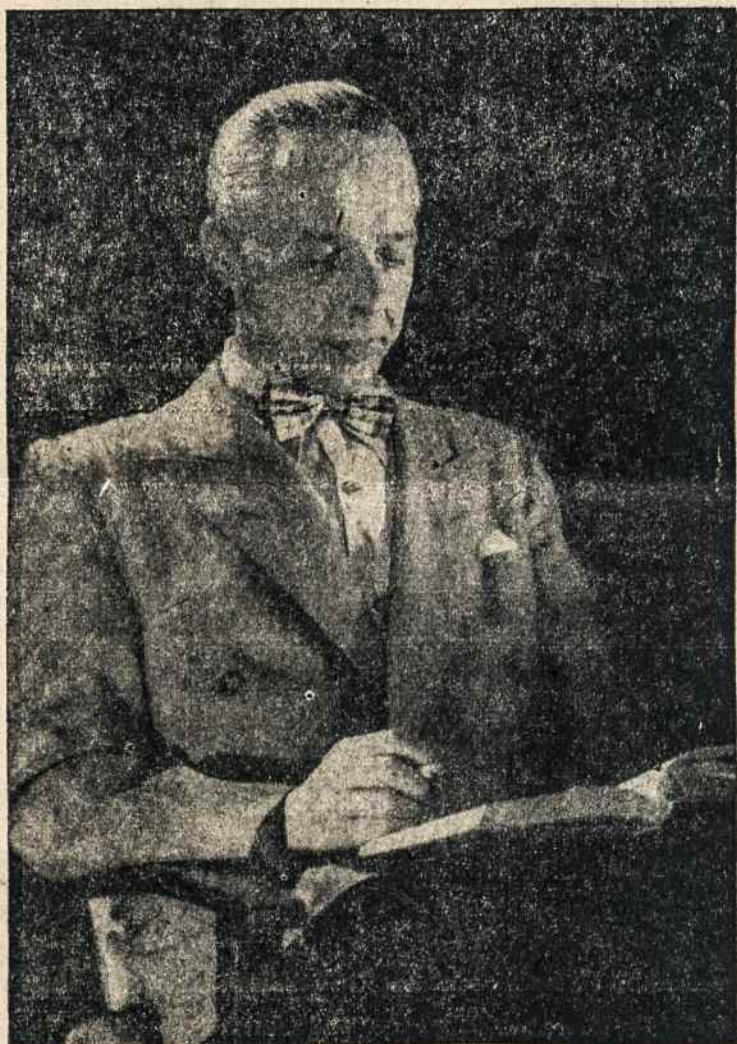
Komponuodamas šį savo humoristinį romaną,

autorius pasiliko tas pats tapytojas, kaip ir "Anoj pusėj ežero", "Sudiev, kvietkeli". Traukia jį tik atskiri vaizdai, jų plastiškumas, detalus aprašymas, atmosferinis virpėjimas, ne pati romano intriga, bendra kompozicija. Todėl jo romanas yra gryna mozaika, išplėsta į begales šalutinių vaizdų, apkrauta smulkmenomis ir neturinti bendro saito—

intrigos. Visą romaną jungia tik Pranciulis. Kiti personažai įvedami atsitiktinai. Tik, maždaug nuo pusės knygos, valkatai sutvė veiksmo išsilaiko iki galo. Bet ir šie žmonės, neturėdami jokių bendrų interesų, niekur neužsikabina ir romano eigos netraukia. Jie plaukia kaip ir toji Laisvės Alėja, knibžda kaip Karmelitų pliažas.

Kaip ir ankstyvesnėse knygose, taip ir čia autorius savo meistrybę rodo ne pasakojime, bet aprašyme, kur sutelkia tikrai gražių vaizdų.

Įdomiai ir plastiškai aprašo drabužius (ypač gražus kaldroros vaizdas), Zaliakalnį, Kauno nuotaikas. Pastebi įvairiausių smulkmenų ir, praturtinamas bei atbaigdamas koloritą, vartoja vadinamą Šančių žodyną, pilną žargonų, barbarizacijų. Šie mozaikiniai vaizdai tikrai įdomūs, bet kad bū-

PULGIS ANDRIUŠIS, Tipelio autorius

SOVIETINĖ KNYGA APIE DABARTINĮ MENĄ LIETUVOJE

Praeitais metais Vilniuje valstybinė grožinės literatūros leidykla išleido "Lietuvių dailę", — giliausios spausdintą leidinį, specialiai pritaikytą lietuvių literatūros ir meno dekadai Maskvoje. Jo įžanga ir visi paraišai po iliustracijomis eina lietuvių ir rusų kalba. Knyga, kaip ir visi bolševikiniai leidiniai, pirmam puslapį "įkalė" Lenino ir Stalino skulptūras. Toliau būdinga bolševikinė įžanga. Autorius jos nežiņomas, niekas nepasirašęs. Greičiausiai tai kolektyvinis darbas, nes ji sudurstyta ir nevientisa. Liaudies mene visur ryškina, kad menas augo kaip reakcija prieš dvarą. Nepriklausomybės laikuose irgi nieko gero neranda. Tai buvę laikai, kada menas išsigimęs į formalizmą ir žuvs, tarnaudamas svetimų propagandai.

Tiktai komunistinė liaudies valdžia suteikusi galimybės dailininkams pilnai išvystyti savo meną, ji pasukusi juos į socialistinį realizmą. Dabar tikrai menas tarnauja partijai ir liaudžiai!

Pirmame skyriuje idėti liaudies meno paviršūčiai, keletas audinių, drožinių, skulptūrų (tarp kito — visi šventieji),

pora kryžių, keramika, gintaro išdirbiniai.

Tapybą pradeda nuo Vilniaus meno mokyklos, nuo Smuglevičiaus ir Rustemo. Už jų peršokama prie Čiurlionio. Jo idėja du paveikslai — Žemaičių kryžiai ir Jūros sonatas Finale. Tapyboje jau sutinkame naujų vardų: Gračiovas, Jacevičiūtė, Sergijevičius, Znamierovskis, Mergašilkis, Chvoleses, Surgailis, Svažas, Jankus, Surkevičius, Songailaitė.

Skulptūrai paskirta daugiasie vietos. Ji, kaip labiausiai propagandai pritaikomas menas, partijos labiausiai remiamas. Be vyresnės kartos (Pundzias, Aleksandravičius, Rimšos, Mikėno, Kėdainio, čia sutinkame naujus: Br. Vyšniauską, Vaivadą, Zuklį, Radauskaitę, Petrulį, Žilytę, Ruzinską.

Grafikos skyrius gana kuklus. Dalis jau anksčiau matytų kūrinių. Nauji čia V. Galdiko, Makūnaitės, Jurėno, Barčėno, Uoginito, Gražiuo vardai.

Paskutiniame skyriuje — tai komoji ir dekoratyvinė dailė. Čia sutinkami daugiausia naujų vardų: Stoškus, Banaitis,

Žebenkienė, Ličkutė, Miknevičienė, Tulevičiūtė, Miknevičius, Manomaitis, Narvydaitė, Mironaitė.

Paskutiniųjų metų kūrinių tematikos daugumoje bolševikinės, taip, kaip partija reikalauja. Vaizduojamas "laimingas" sovietinis žmogus, kolūčiai, traktoriai, partizanai, jų darbo didvyriai. Iš šios trafaletinės tematikos tik vienas kitas išsivaduoja.

Kiek laisvesnis priėjimas ir pats piešimas ten visai neįmanomas. Viskas susiūta senoje realistinėje mokykloje. Net ir tie dailininkai, kurie anksčiau, nepriklausomais Lietuvos laikais, buvo sumodernėję ir susidarė savitą veidą, yra prilenkti prie partijos nustatytos linijos. Taip visi menininkai yra nustoję savo individualiųjų, kūrybinio polėkio, įvairumo. Šis leidinys akivaizdžiai rodo, kad ir menas dabartinėje pavergtose Lietuvoje suskurdo, nes nėra jam būtinausios sąlygos klestėti ir augti — nėra jam laisvės. Jis, kaip ir tenykštis žmogus, pavergtas komunistinės partijos diktatūrai.

tų juose daug humoro — to negalėtume pasakyti.

Humoras viena iš sunkiausių literatūrinių formų. Feljetonuose ir trumpuose aprašymuose pasisekė Pulgiui Andriušui išskelti sąmojus, bet romane, kuris pavadintas humoroistiniu, kaip tik labiausiai jo ir pasigendama. Visą knygą skaitome tik su lengvute šypseną, vos keletą kartų nusijuokdami.

Humoristiniuose romanuose paprastai vyrauja situacijos, nuotaikų komizmas, paskui frazė. Pulgiui Andriušui pirmųjų pritrūksta. Niekur jis savo veikėjų nesustato juokingon situacijon, nestumia į koki nuotykingą veiksmą, nepaspendžia kliūčių. Jis tenkinasi tik fraze, sąmoju. Aprašyme prasiveržia tikrai gražiai, originalių palyginimų, hiperbolių, sugretinimų, bet jie daugiau reljefingi, negu juokingi. Be to, didieji humoristiniai romanai turi tvirtą idėjinį pamušalą (pvz., kad ir Guareschi Don Kamilius). Veikėjai dėl idėjų susikimba įvairiose situacijose. Šio idėjinio pagrindo kaip tik ir pasigendame "Tipelyje".

Romanas, nors ir neturi tos būtinos didesniame veikalui intrigos, bus skaitomas kaip tik dėl savo plastinių aprašymų, Kauno vaizdų, kurie suteiks ne vienam malonią valandėlę.

Skoningai ir gražiai išleido Gabija Brooklyne, įrišdama į kietus viršelius. Gražų aplanką nupiešė dail. R. Viešulas. 240 psl., kaina 3 dol.

A. VALEŠKA. Mindaugo krikštas (Šv. Kryžiaus bažnyčioje Chicagoje).

DAIL. ADOLFAS VALEŠKA DEKORUOJA BAŽNYČIAS

Dail. Adolfui Valeškai šiais metais sueina 50 metų. Prieš 30 metų jis baigė Kauno Meno Mokyklą ir atėjo į mūsų meną, kaip rimtas dailininkas ir kultūrininkas. Savam kūrybos kelnyje jis reiškėsi kaip dailininkas individualistas ir kaip pritaikomojo meno puoselėtojas, nuėjęs į bažnyčių dekoravimą. Kaip dailininkas, jis augo iš moderniojo meno laimėjimų, brendo stiprioje prancūzų mo-

dernistų įtakoje, kol susidarė savitą veidą. Vaizdavo jis ir gamtovaizdžius ir miesto kampus, piešė portretus, natūrmortus. Jo paveiksle daiktai rėminasi stipriais kontūrais, rikiuojasi į tvirtas kompozicijas. Spalvos įvedamos kaip dekoratyviniai plėmai. Iš jų mėgstamiausia tamsiai mėlyna ir tamsiai ruda. Tas suteikė jo paveikslam sunkų ir mįslingą koloritą. Portretuose jis pasiliko saikingas su realiu piešiniu, bet su laisva interpretacija, taip pat sutelkdamas ilgesingą melsvų tonų žerėjimą.

Bažnytniame mene dar Lietuvoje jis išėjo iš liaudies meno tradicijų, ieškodamas dekoratyviškumo ir paprastumo. Amerikoje jis išdekoravo bene tris bažnyčias, didžiausia iš jų — Šv. Kryžiaus bažnyčia Chicagoje. Ten be paprastų išpuošimų jis padarė vitražų, altorių, prisiderindamas prie bažnyčios stiliaus, ir taip pat

nupiešė keturis didelius paveikslus. Vienas jų vaizduoja Aušros Vartus (pagal seną litografiją), antras — Mindaugo krikštą, trečias — Lietuvos Kryžių kalną (medžiaga imta iš Kryžių kalno prie Šiaulių) ir ketvirtas — misionierių Marquette pas Chicago indėnus.

Suose dideliuose paveikluose, kurie tikrai puošia bažnyčią ir suteikia jai originalumo, pirmiausia jis per daug nesigilindamas į psichologiją, ieško piešinio, kompozicijos, tačiau nenugrimsta į kietą realizmą. Kūriniai suteikia žiūrovui daug nuotaikos ir vidinės šilumos.

Kur toliau vystysis A. Valeškos menas, sunku pasakyti. Linkėtina jam šiuo atveju — dar giliau pasinerti į kūrybą ir bažnytniame mene ryškinti glaudesnį ryšį su lietuviškojo meno tradicijomis.

P. J.

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Ados Korsakaitės viena kūrinį įsidėjo Mademoiselle žurnalas. Apibūdinamas autorę, taplino jos nuotrauką ir pažymėjo, kad ji lietuvaite tremtinė.

• A. Galdikas piešia pranciškonų vienuolyno koplyčiai Brooklyne Šv. Kazimiero paveikslą.

• Aidų premija bus įteikta Bostone gegužės 1 d. (Premija skiriama už mokslo veiklą). Leidėjams talkina Bosto-

no Rašytojų Klubas, vadovaujamas A. Gustaičio. Programa ruošiamą didelę ir įvairi.

• Vyt. Augustino nuotraukomis iliustruojamas Aidų vasario numeris.

• Leonardo Andriekaus eilėraščių knyga "Atviros marios" jau spausdinama, pasirodys vasario pabaigoje.

• Katryna Grigaitytė šiemet mini savo kūrybos 25 metų sukaktį.

• Dail. Adomo Varno kūriniais bus iliustruotas kovo mėn. Aidų numeris, atžymint dailininko 75 metų sukaktį. Chicagoje ta proga kovo 13-29 d.d. rengiama apžvalginė paroda ir išleidžiama monografija, kurią rašo V. K. Jonynas ir I. G. Slapelis.

• Literatūros Lankų penktame numeryje rašo: J. Blekaitis — Be Vinco Krėvės, A. Jasmantas — Ašketų sukilimas arba meno kivrčias su dorove, A. Nykos-Niliūno, V. Proščiu-naitės, V. Slaito eilėraščiai, Georg Trakel, Cz. Milisz — eil., iš Pigmėjų poezijos, Julian Twim — eil., J. Kaupas — Saulėgražos mėnulio šviesoje, A. Landsbergis — Biržos didžiūno Kemėzos nauja sekretorė, P. Budrys — Prancūzų poezijos pirmas matavimas, H. B. S. — Emigracija ir kritika. Recenzuojamos knygos: J. Kėkšto Etapai, V. Ališo Cascatina, A. Griciaus Tropikų elegijos, J. Blekaitis — Vardai vandenimis ir dienoms, du šimtai numeruoti, skiriami knygos prenumeratoriams. 393 psl., kaina 4 dol.

• Knygą gražiai ir skoningai išleido Vytautas Saulius. Leidėjo adresas: 812 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.

DAUKANTO BŪDAS

Šiomis dienomis pasirodė miela ir brangi knyga Simano Daukanto "Būdas senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių". Atspausyta foto ofsetiniu būdu, pakartojant trečiąją, Sakalo leidyklos 1935 m. laidą. Viršūnis. Tiražas 700 egz., kurių du šimtai numeruoti, skiriami knygos prenumeratoriams. 393 psl., kaina 4 dol.

Knygą gražiai ir skoningai išleido Vytautas Saulius. Leidėjo adresas: 812 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.

Literatūros Encikl. šiandie ir seniau

Džiugu buvo skaityti sausio 4 d. Darbininke tilpusį straipsnį "Lietuviai literatūros enciklopedijoje". Ten randame žinią, kad neseniai išleistame pasaulinės literatūros leksikone "Die Weltliteratur" yra paminėti net 53 mūsų rašytojai ir kad tas žinias yra pateikęs A. Maceina. Šiuo atveju tenka pasigėrėti, kad tiek daug lietuvių rašytojų pateko į pasaulinio masto leidinį.

Ne taip būta anuomet, prieš šešiasdešimt metų, mums aštuntos klasės Liepojaus gimnazijos mokiniams. Rusų kalbos ir literatūros mokytojas Aksionovas buvo vieną sykį atnešęs į klasę neseniai išleistą vokišką pasaulinės literatūros istoriją ir davė mums pasižiūrėti. Minėtoji knyga buvo dviejų, liuksusiniai išleisti to mų, kolektyvinis keletos profesorų darbas. Jų pavardžių šiandien neprisimenu.

Sėdėjau pirmame suole su Feliku Vaičuku. Mum pirmiem ir padavė šią knygą. Pradėję vartyti knygų lapus, vienas ir kitas susijaudinę ty liai savęs klausėm, ar bus knygoje paminėti lietuviai?

Ilgai ir nervingai pavartę, suradome paminėtą vienintelį Donelaitį. Apie jį buvo parašyta kokias 10 smulkus šrifto eilučių. Bet ir taja nuotrūpa buvome patenkinti.

— Ką judu taip ilgai vartote knygą, duoktė ir man ją pasižiūrėti, pareikalavo užpakalyje sulenkėjęs Lietuvos bajorėlis P.

— Ieškova lietuvių rašytojų, — ramiai kiek naiviai atsakė F. Vaičkus.

— Veltui ieškote, nerasite nei hotentotų nei lietuvių rašytojų, — išdidžiai ir paniekinančiai pasišaipė tas ištautęs bajorėlis.

— Liaukis mus įžeidinėjęs, gausi per snukį, — nutildžiau mus užgavusių lenkpalaičių.

Pamokos pabaigoje pastebėjo F. Vaičkus, kad mūsų kolegos mažai domėjosi taja knyga. Nieko nuostabaus, iš mūsų trisdešimt abiturientų tik vienas Vaičkus įstojo istorijos-filologijos fakultetan, visi kiti pasirinko penlingesnes profesijas — teisių, medicinos, inžinerijos mokslus.

Atsiūsta paminėti

AUSROS ŽVAIGŽDĖ, Marijos poezijos antologija. Parinko ir išvertė A. Tyrulis. Išleista Romoje kun. J. Vaitekūno lėšomis, 110 psl. Kaina nepažymėta.

Dr. A. Šapoka — VILNIUS LIETUVOS GYVENIME, išleido pats autorius Toronte 1954 m., 96 psl., iliustruota. Kaina nepažymėta.

Balys Sruoga — MILŽINO PAUNKSMĖ, istoriška kronika, išleido knygų leidykla Terra, viršeliui aplanką piešė Albinas Bielskis, 173 psl., didelio formato gerame popieriuje, kaina 2.50 dol., įrišta į kietus viršelius — 3 dol. Gaunama leidykloje Terra, 748 West 33rd St., Chicagoje, Ill.

Thor Heyerdahl — KONTIKI, knyga apie garsią to paties vardo norvegų mokslinę ekspediciją plaustu per Ramų jį vandenyną. Iš norvegų kalbos vertė Stasys Vainoras, išleido knygų leidykla Terra. Iliustruota ekspedicijos metu darytomis foto nuotraukomis.

Kaina — 3.75 dol., gaunama leidykloje ir pas lietuviškųjų knygų platintojus.

LUX CHRISTI, gruodžio mėn. numeris. Leidžia ALRK Kunigų Vienybė, redaguoja kun. J. Rimšelis, MIC.

Nelė Mazalaitė — SAULĖS TAKAS. Išleido Lietuviškos knygos klubas Chicagoje, 1954 m. Aplankas dail. Pauliaus Augiaus. 417 psl., kaina 3.50 dol.

DAUKANTO BŪDAS

Šiomis dienomis pasirodė miela ir brangi knyga Simano Daukanto "Būdas senovės lietuvių kalnėnų ir žemaičių". Atspausyta foto ofsetiniu būdu, pakartojant trečiąją, Sakalo leidyklos 1935 m. laidą. Viršūnis. Tiražas 700 egz., kurių du šimtai numeruoti, skiriami knygos prenumeratoriams. 393 psl., kaina 4 dol.

Knygą gražiai ir skoningai išleido Vytautas Saulius. Leidėjo adresas: 812 W. 33rd St., Chicago 8, Ill.

Ponas Toks Bostone

Ponas Toks buvo nugirdęs, kad Bostone gydėsi garsūs žmonės: piauštė Edena, čiupinėjo ją ir aną. "Ot, nuvažiuosiu ir aš pasitikrinti", nusprendė Toks ir nudardėjo ton pusėn.

Išėjęs daktaro kabinetan, žiūri — kampe pūpsi kažkokia žmogysta ir akis vis trina.

— Ar ir tamsta nupuolei ant akelių? — pritykojęs pasiteiravo ponas Toks.

— Taigis, raidės ir žodžiai pradeda šokinėti iš savo vietos. Imu nesugaudyti. O reikia šį tą redaguoti, — nuoširdžiai nusiskundė.

— Pasitaiko tokių reiškinų, pasitaiko, — apramino jį Ponas Toks. — Bet dėl to nusiiminti dar nereikia. Nagi skaityk, kas čia parašyta! — ir ponas Toks, išsitraukęs iš kišenės popieriaus lapą, pakliso tam žilbam daiktui po pačia nosim.

Anas pasižiūrėjo iš arti, pasakui iš tolo, pasakui vėl prisitraukė prie pat akių ir sako:

— Aš čia nieko nematau.

— Ar tikrai nieko? Nič nieko?

— Ne, nieko. Čia nieko ir neparašyta. Čia visiškai baltas lakštas.

— Tai ko reikia? Kam žabalu dedies? — prisipypęs ėmė kamantinėti ponas Toks. — Tamsta aiškiai matai, kaip šikšniosparnis naktį.

— O iš ko tamsta sprendi? Juk tame lape nič nieko neparašyta.

— Ar tamsta nori matyti ir kas neparašyta? — optelėjo ponas Toks. — Jei būtum ėmes skaityti iš nerašyto lapo, būčiau pagalvojęs, kad tamsta čia kas atvedė, o ne pats atėjau. O dabar galii tik pasidžiūgti, jog regėjimas geras ir gali būti ramus.

— Kaip tai ramus? — spyrėsi žmogysta. — Juk sakiau: aš nematau jokių raidžių.

— Ir nereikia jų matyti. Jei lapas nerašytas, nors tamsta ant nosies suvertum ir dešimtį akinių, visvien nieko nematysi. Iš tuščio nepadarysi p'ino. Ar ligi tiek tamsta neįstengi sumegzti?

— Aš sumezgų, atsiprašau, — kalbėjo jau piktelėjusi žmogysta. — Kiekvienam aiškiai: jei lapas tuščias, tai tuščias. Čia nereikia daug išminties.

— Išminties gal ir nereikia, bet sveikų akių tai reik, — įsiterpė ponas Toks.

— Aš tai ir sakiau, matai? — patvirtina nudžiugusi žmogysta. — Ana, pradėdų jį tuščia laba rašyti apie akėčias, o kai paskaitau, iššina vežėčios.

— Šitaip!? — numykė ponas Toks. — Reikalas iš esmės keičiasi. Vadinasi, tamsta matai ir nematai tuo pačiu metu. Čia akiniai nieko nepaėdės. Greičiausiai kas nors dežutėje atsileidė. Bet nenusimink, jei ir susimaišo akėčios su vežėčiom, vis tie patys žemės padargai. Koks čia skirtumas?

Ponas Toks grįždamas namo galvojo:

— Ir Bostone esama ligoninių. Ir dar kokių...

OLANDU studentai Washingtono dalyvavo "March of Dimes" vajuje. Jie tam reikalui dovanuoja ir meniškas olandų klumpes.

METINIS BENDROMENĖS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Metinis bendruomenės apylinkės susirinkimas sausio 23 buvo pradėtas Tautos himnu. Mirusiems prisiminti bei pagerbti (per pereitus metus Clevelande iš gyvųjų eilių pasitraukė 61 lietuvis) buvo sugiedotas giesmės "Marija, Marija" posmas. Išrinkus prezidentą (S. Laniasuką, Alf. Mikulskį ir St. Lazdinį) bei sekretorių (stud. V. Kamantą), papildžius rinkimų komisiją (T. Židonienė bei Al. Šemeta), toliau buvo išklaustyti pranešimai. Valdybos vardu juos padarė pirm. St. Barzdukas, vicepirm. J. P. Nasvytis, izd. J. Damušis, reikalų vedėjas K. Zukas, komisijų vardu ekonominės komisijos pirm. H. Idzelevičius, socialinės komisijos pirm. St. Golšanskis, komisijos vargo mokykloms Vokietijoje remti pirm. Pr. Karalius, kontrolės komisijos aktą perskaitė jos sekr. V. Kasakaitis. Po paklausimų ir diskusijų susirinkimas visas pateiktas apyskaitas priėmė ir apylinkės organams už darbą pareiškė padėką.

Piniginių apylinkės paskirstymų projektą referavo pirm. St. Barzdukas. Be jau anksčiau į bendruomenės namų fondą įneštų \$500, jis valdybos vardu siūlė paskirti: liuanistinę vyšk. Valančiaus mokyklai remti \$175, Čiurlionio ansambliui \$50 (tai bus antroji nario mecenato mokesčio pusė), liuančių radijo klubui \$50, liuanistinės mokyklos mokiniams premijoms už gerą mokymąsi \$25. Valdyba taip pat turės nuo pagrindinės surinktų tautinio solidarumo įnašų sumos (361 dol.) 40% išmokėti Lietuvos lašvinimo reikalams (\$144.40) ir 30% Lokui (\$108.30). Susirinkimas, iš principo pasisakė už Lietuvos laisvės kovos rėmimą ir reikalingumą sudaryti materialines sąlygas vyr. ausiajam bendruomenės organui dirbti, vis dėlto pavedė valdybai rūpintis, kad šie paskirstymo santykiai ateity būtų iš bendruomenės įstatų ir instrukcijų išbraukti. Pritaręs piniginiams valdybos siūlymams, susirinkimas pritarė ir iškeltam sumanymui paremti didesnę pinigų sumą bendruomenės vykdomą va-

neš kandidatų pasiūlymo ir pačių rinkimų datas, jis skatino šiais rinkimais aktyviai dometis. Rinkimams įvykdyti valdyba sudarė apylinkės rinkimų komisiją: A. Gargasas, A. Buknis, L. Sagys, Em. Skrabulytė ir J. Urbšaitis. Sudarinėjami rinkimų sąrašai.

Tautinio solidarumo įnašų dydis paliktas tas pats kaip ir perėjais metais: doleris pagrindinio mokesčio, doleris apylinkės reikalams ir 50 centų šalpai.

Dr. M. Žilinskienės iniciatyva sausio 16 d. buvo įsteigtas Moterų Pabaltijos Tarybos

CLEVELAND, OHIO

kų literatūros konkursą, mokyklinio dainyno leidimą ar kitą kurį kultūrinį užsimojimą (tai turės jau aptarti būsimieji švietimo ir kulūros skyriaus organai).

Iš kitų apylinkės valdybos išmokėjimų, įvykdytų metų eigoje, pažymėti dar šie: liuanistinė mokyklai remti \$175, liuančių radijo klubui už įvairius patarnavimus \$107.50, Altui Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga \$100, Čiurlionio ansambliui \$79, Lokui \$50 (metinis įnašas už 1953 m.), sporto varžyboms (dovanos ir kt.) \$41.35, Liuanistikos Institutui \$25, skaučių konkursiniams darbams "Kelionė po Lietuvą" premijuoti \$25, Lietuvos Enciklopedijos prenumeratai \$23.25 ir kt.

I naują apylinkės valdybą slaptu balsavimu buvo išrinkti: St. Barzdukas 126 balsais, P. J. Žiūrys 102, M. Dunduraitė 88, K. S. Karpus 87, J. Virbal's 83, J. Zemaitis 79, F. Eldimtas 73, St. Rumbutytė 69 ir Edv. Steponavičius 69, kandidatų Vyt. Alf. Brazulius 68. I kontrolės komisiją buvo išrinkti: V. Kasakaitis 111, Edv. Karnėnas 109, F. Baranauskas 108, kandidatai M. Ratkus 37. Susirinkime dalyvavo 136, balsavo 133 asmenys.

Apie JAV bendruomenės Tarybos rinkimus painformavo pirm. St. Barzdukas. Primi-

Padėka

Visiems draugams, prieteliams ir geradariams, šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikinusiems mane ir prisijuntusiems dovanėliu, nuoširdžiausias mano ačiū. Ypatin-gas sąlygas vyr. ausiajam bendruomenės organui dirbti, vis dėlto pavedė valdybai rūpintis, kad šie paskirstymo santykiai ateity būtų iš bendruomenės įstatų ir instrukcijų išbraukti. Pritaręs piniginiams valdybos siūlymams, susirinkimas pritarė ir iškeltam sumanymui paremti didesnę pinigų sumą bendruomenės vykdomą va-

Nuoširdžiai dėkingas

J. Butkevičius

a. k. Glasgow, Škotija.

'Nervai' Detroitui, 'Pinigėliai' Chicagai

LRKSA 265 kuopa parodė, kad ji ne vien draudimo mokesčius mokėti gali, — sausio 22 d. ispanų salėje ėmė ir surengė vakarą. Justas Pusdešris su "alkininkais", "miksėnininkais" ir kitokiais talkininkais suvaidino 3-jų veiksmų P. D. Lienskio komediją "Nervai".

Regėjom ir senus "scenos vilkus" ir vieną kitą naują veidą. Jei pirmojo veiksmo pradžia nubraškėjo dėl publikos raitymosi kėdėse, dėl vaidintojų per greito kalbėjimo, tai vėl'au visa tai išsitaisė, ir buvo galima sekti netikėtų situacijų knarpalynę, sukėlusią smagaus juoko.

Gražu, kad publikos didžiąją dalį sudarė senieji lietuviai.

Kai režisierius J. Pusdešris "nervavosi" Detroito, režisierės Z. Mikšienės grupė traukiniu traukė Chicagą, kur šekmadienį, sausio 23, Sokolų salėje suzvangėjo "Pinigėliais", palikdama patenkintus publiką ir rengėjus. Ką pasakys, Detroitas tampa vaidintojų miestu.

lietuvių moterų klubas. Jis rūpinsis Pabaltijo tautų ryšių stiprinimu, kultūrinių vertybių pasikeitimu, laisvės kovos rėmimu, taip pat liuanistinio vaikų ugdymo klausimais. I valdybą buvo išrinktos: Žilinskienė, Stasiėnė, Gailiūšienė, Auginienė, j kontrolės komisija: Balasaitienė ir Vizgirdienė. Sausio 16 d. susituokė V. Sniečkus ir Ir. Jonelytė.

Liet. Bendruomenės Detroito apylinkės susirinkimas įvyko sausio 23 ispanų salėje. Išrinkta nauja valdyba: p. Bulotienė, K. Gričius, V. Kutkus, J. Mikaila, A. Mišūnas ir Č. Stanul's. Kontrolės komisijon: V. Čižauskas, Pr. Poltera'tis ir J. Sirgedas. Parengimų komisijon: St. Bačkaitis, p. Geldauskas, K. Kodatienė ir L. Petravičius. Numatyta sudaryti ir socialinis skyrus.

Detroito LB apylinkė palyginti dar jauna, o jau daug nuveikė. Keletas kultūrinių parengimų jos izdą pakėlė arti 1000 dol. Savo pagalbos ranką LB yra daug kam ištiesusi: globoja šeštadienišką mokyklą, parėmė sportininkus, dabar padeda studentams. Tačiau dar dideli uždaviniai jos laukia. Svarbiausias yra namų įsigijimas. Reiktų turėti dar daugiau narių, nes dabartiniai 250 vargu ar galės ryžtis tokiam žyglui, nors pradžia, jau organizuojama.

Studentai santariniškai per visą mėnesį šekmadieniais ruošia viešas paskaitas, i kurias susirenka iki pusimčio klausytojų, daugumoje vyresnio amžiaus.

Moksleiviai ateitininkai savo susirinkime pas p. Pajajūsus sausio 23 atsiveikino kuopos narę Mildą Memėnaite, kuri šį mėnesį baigė Western aukšt. mokyklą ir gavo stipendiją dviem metam studijuoti Wayne universitete.

CALL LO 3-7291
TO PLACE,
CANCEL OR CHANGE
YOUR AD

LOTS WANTED

WILLIAMSBURGH - Greenpoint - Long Island City ieskoma sklypu, maždaug 10,000 kv. pėd. neapbrėžtoje zonoje. Siūlyti C. RICKARD SONS, Inc. STagg 2-7007

DISPLAY

OTTO'S AUTO TALENTAS Isteigtas 1917. Igude Enamelo ir lako dažyme. Taip pat prityre ir komercinių dažyme.
Klausk Kenneth ar Arthur 389-91 4th Ave., B'klyn S0uth 8-8102

TIKRI FORMICA PLOVYKLU VIRSAI

Pritaikyti dydžiai ART WOODWORKING
Klausk Miss Kay 468 Richmond Ave. GL 2-4828

JOSEPH BAUER

Vandentiekio, bendrieji vamzdžių vedimo, šildymo bei pataisymo darbas. Išimties atveju dirbam dieną ir naktį.

162 E. 84th St. RH 4-6014

HALSEY BEDFORD GARAGE

Collision Work, Auto Painting
Ducoo or Synthetic Paint
ST 3-9218

ASK FOR IRVING POLLARD
20 Halsey St. Brooklyn

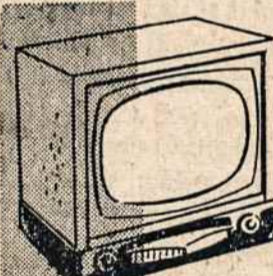
AUTOMOBILIUS

L A U Ž U I
Mokamos geriausios kainos Mes tuoj paimam ESplanade 7-2467

SAUGOK SAVO TEISE

VAIRUOTI

AUTO DRAUDIMAS
Mėnesinis mokėjimas
Visu jūsų draudos reikalu
CARDINAL
REALTY COMPANY, INC.
NEVINS 8-9000
531 Nostrand Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Famous Brands of Electric
Room Heaters
Washers
Refrigerators
Television Sets
Clock Radios
AT LOW LOW PRICES
Come and See
See and Learn
Learn and Save
WESTMINSTER
Delancy & Essex St.
N. Y. C. GR 5-8780

KATALIKAI, DEMESIO

lapeliai su

"MOTORISTŲ MALDA"

paties Jo Sventenybės Popiežiaus Pijaus XII palaiminti dabar jau gaudami. Šiais laikais, kai vyruoja hazardinis važiavimas ir įvyksta daug nelaimių, kiekvienas motoristas turi turėti šią "Motoristo maldą". Maldos tekstas atspausdintas kartu su šv. Jėzaus širdies paveikslu.

Ypač labai tinka pakabinti mašinos prieky ar kitur. "Motoristų malda" yra geriausias vairuotojo palydovas. Pasiistenk ją įsigyti.

Viena kopija 50 c.; 100 ar daugiau — viena 40c.; 200 ar daugiau — tik 30c. viena. Pasiuntimas apmokamas, jei užsakant atsiunčiami pinigai.

Jų galima užsakyti pas

Catholic Activities Committee

Bellmore Council 3689

Knights of Columbus

P. O. Box 142, Bellmore, N. Y.

KAIP SENIAI YRA MŪSŲ ŽEMĖ, O JOJE — ŽMOGUS

Kaip seniai yra žemė, o joje žmogus — tas klausimas nuolat dilgina mokslininkų protus, bet atsakymą gauti nėra lengva. Istorija nedaug tegali pasakyti. Ligi šiol seniausia užrašyta data yra 2238 m. prieš Kristų. Ji surišta su tada buvusių saulės užtemimu. Norint praskleisti senovę prieš 10, 20 ar 50 tūkstančių metų, jau reikia kitų priemonių griebtis. Jokio rašto iš taip gilių senovės nepaliko. Bet tai, ką mokslininkai kitomis priemonėmis sužino, duoda tik teorijas, kurios keičiasi kaip ir laikas.

Amerikiečiai dar 1920 metais įsteigė komisiją tyrinėti

žmogaus žemėje atsiradimo laikui. Komisijai kurį laiką vadovavo dr. Adolph Knop, Yale universiteto profesorius. Jo pastangomis 1931 metais išleistas veikalas "Žemės amžius." Čia ir aptariamoms įvairios teorijos apie žemės ir žmogaus amžių.

Iš tos knygos aiškėja, kad pirmasis ėmėsi triušo

žemės amžiumi nustatyti

anglų lorda Kelvinas, kuris rėmėsi apskaičiavimu, kiek galėjo praeiti laiko, kol žemė, buvęs ugnies kamuolys, atvėso ir pluta apsitraukė. Jo manymu, tai truko apie 40 milijonų metų. Ta jo teorija XIX am. antroje pusėje rodėsi visai gera.

MRS. H. SOBBELL. su sūnumi norėjo aplankyti savo vyrą, sėdinti Alcatraz kalėjime (San Francisco). Jis buvo nuteistas Rosenbergų šnipinėjimo byloje 30 metų. Kalėjimo sargyba pareiškė, kad su vaikais lankyti neleidžiama.

Kelvino nuomonę sugriovė kitas mokslininkas Joly, kuris skaičiavimo pagrindan parėmė druską. Apskaitęs metinį druskos kiekį,

Išvedė, kad žemė turėtų būti

90 milijonų metų amžiaus. Joly tyrinėjimai ir daviniai atkreipė geologų dėmesį. Jie, tirdami susigulėjusius žemės sluogsnius, priėjo išvados, kad turėjė trukti ne mažiau kaip 100 milijonų metų.

Fizika, atidengusi

radioaktyvumo reiškinį,

pasišoko problemai talkinti. Pastebėta, kad uranijus, netekęs radioaktyvumo, pavirsta švinu, ir toks pasikeitimas vyksta vienodu greičiu be jokių pašalinių įtakų — laiko, vietos, temperatūros. Taip uranijus ėmė pasakoti žemės istoriją, priskaitydamas jos amžėlį net ligi putrečio milijardo metų (šje!).

Naują įnašą davė tyrimams olando antropologo Kenneth Page Oakley suradimas. Jis, stebėdamas

floro padarinius dantyse,

rado, kad žmonių ar gyvulių kaulai, išbuvę po žeme 200 tūkstančių metų, turi žymiai daugiau floro negu panašūs kaulai, teišbuvę žemėje tik 2000 metų. Vadinasi, floro pagalba galima atskirti, kas tikrai yra sena ir kas tik senstelėję. Šiuo būdu nustatyta, kad anglų turmas ir laikomas seniausiu žmogaus galvos kaulu taip vadinamo "žmogaus Piltwor", nėra 500 tūkstančių metų senumo. Taip pat nustatyta, kad kiaušas

nėra žmogaus, o tik beždžionės,

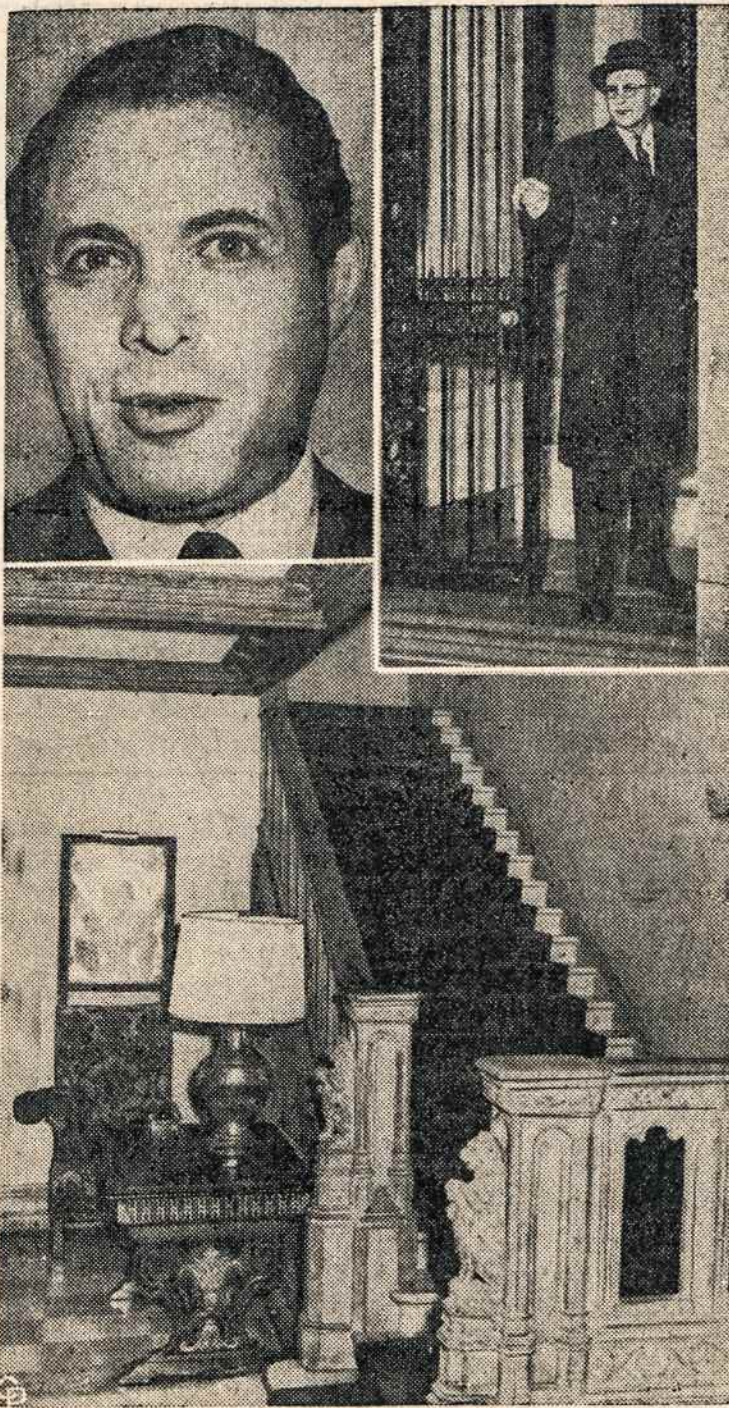
o įsiai evoliucijos ir materialumo garbintojo sąmoningai buvo priskirtas žmogui. Daug tikslesnį būdą matuoti amžių eilėm atidengė 1947 m. chemikas Willard F. Libby, pastebėjęs, kad

(Nukelta i 7 p.)

"Evolucija"...

Linksmina savo "protėvi"... Londono "Daily Mirror" pranešė "liudną" naujieną: zoologijos sodo gorila Guy iš nuobodumo baigia susirgti. Tuo jau atsiliepi 22 piliečiai ir pasisiūle beždžionę palinksminti. Vienas atėjo pagroti lūpine armonika, kitas prisistatė su vaikščiškais automobiliukais, dar kiti atnešė net knygy... Pastarieji, tur būt, buvo skaitė čikagiškes "Naujienas", kurios apskelbė, kad evoliucija iš ne-protingo gyvūno padaro protingą; taigi, ir sugebantį knygas skaityti.

NEW YORKE pasmaugtas milijonierius Sergejus Rubinstejnas (k.), kuriam grėsė deportacija į Sov. Rusiją. Viršuje policijos komisaras Fr. P. Adams, apačioje — Rubinstejno butas.

Atsiprašė už savo protėvius Britų salose yra miestelis Hexham, o tame miestelyje stovi katedra, kuri, sakoma, 1079 metais buvo įsiveržusių danų apiplėšta ir padegta. Vadovas katedros lankytojams visada tai pabrėžia. Vienas turistas danas, tai nugirdęs, katedros lankytojų knygoje įrašė: "Iš visos širdies atsiprašu už mano protėvius, kurie taip barbariškai pasielgė". Po kurio laiko knygoje atsirado dar ir kitas įrašas: "Jūs atsiprašymą priimu su dideliu džiaugsmu. Geriau vėliau, negu niekad. Winston Churchillis".

Tinka tik mūsų palikuonioms "Pravdoje", Maskvos oficialiam laikrašty, tilpo toks skundas tekstilės pramonės ministrijai:

"Prieš du mėnesius nusipirkau pižamą, kuri man visai gerai tiko. Kai žmona jau išskalbė, pižama taip susitraukė, kad ji tiko tik 15 metų mūsų sūnui Sašai. Kai antrą kartą išskalbė, ji tiko tik 4 metų sūnui Sergejui. Trečią kartą išvelėjus, jau ir jis į pižamą nebetilpo. Patarkite, kas daryti: padovanoti ją kaimyno 4 metų vaikui; ar dar kartą skalbti, kai sulauksiu naujagimio? Ivan Maksimovič Golgov". Mes patariame dar kartą ir dar kartą skalbti, gal pižama pradės pūstis...

Atgalios į savo "protėvius" Amerikietis, aplankęs savo gimtąjį miestą Heilbronn Vokietijoje, pasipiktino, kad miesto bokšte seniai įtaisytas laikrodys yra jau išklėjęs: jis gieda gaidžiū "ka-ka-ri-ku!", bet taip jau išgverusiai, kad ausis rėžia. Pasiūle miesto valdybai atlyginti, jei ji pasirūpins įtaisyti geresnį gaidžio balsą. Tada atsiliepi viena moteris iš Frankfurto tokiu laišku: "Aš galiu giedoti "ka-ka-ri-ku!", balsas mano malonus ir kaip tikro gaidžio". Vadina, evoliucija žmones "gražina" ir atgal... į gyvulių padėtį.

Atominiai ginklai prieš... vabzdžius

Yra tokie vabzdžiai, panašūs į muses, kuriuos lotyniškai vadina "lucilia macellaria". Jie padeda kiaušinius į gyvulių atsivėrusias žaizdes. Iš kiaušinių išsiriti vikšrai, kurie minta gyvulių mėsa. Paskutiniaiš metais jau surastas vaistas tokiom žaizdom gydyti. Bet dar neseniai pietuose sunaikindavo tokie vabzdžiai ištisas kaimenes.

Žemės ūkio departamentas, kovodamas su tokiais vabzdžiais, padarė naujus bandymus. Oak Ridge, Tenn., tyrinėtojai išaugino tų vabzdžių pataičių visą "armiją", paskui jas sterilizavo radioaktyviais kobalto spinduliais. Sterilizuotas pataičius nugabeno į Curacao salą, kuri priklauso jau Olandijai. Sala yra Karibų jūrose 50 mylių nuo bet kurios kitos žemės. Buvo tikra, kad joks vabzdys, romantiškai nusiteikęs avantiūristas, nepasieks tos salos. Paskui buvo atgabenta į salą 52,000 taip pat

sterilizuotų patinėlių. Kiekvieną savaitę jų skaičių papildydavo. Bet tyrinėtojai pastebėjo, kad vabzdžiai nesidaugino ir pagaliau visai saloje išnyko.

Sulygino jūrų mylių ilgį Praeity metų rudenį susitarta ir tarptautiniai priimta jūrų mylios vienodas ilgis — 1852 metrai. Lig to laiko kiekviena valstybės turėjo savo ilgio mylias, truputėlį skirtingas nuo kitų. Amerikiečių mylia buvo 1853,248 m.; anglij — 1853,1824 m.; prancūzų — 1852; italų 1852,85. Nevienodumas sudarydavo nepatogumų ir klaidų, ypač staigių nelaimių atveju.

Kaip sena žemė...

karbonijus 14 po 6000 metų praranda pusę savo radioaktyvumo.

Likusi antroji dalis palaipsniui nyksta ir po 25,000 visiškaai dingsta. Libby taip pat įrodė, kad karbonijus 14 yra lygiai padalintas visoje žemėje ir po lygiai jo turi visi gyvieji organizmai.

Tada Libby savo teorijai pagrįsti ėmė tyrinėti senienų likučius, kaip Nemio laivų fragmentus, faraonų kape rastus kviečių grūdus, acetechų sandaly gabaliuką ir k. Visa tai sudegino ir atskyrė priemaišas nuo grynojo karbonijaus. Geigerio kontaktoriais apskaičiuota tų fragmentų amžius, kuris, reikia pasakyti, bemaž tiksliai sutapo su tų liekanų apytikrėmis istorinėmis datomis.

Minėtas būdas yra pirmasis tikslesnis raktas įsilausti į amžių slėptuves. Paskutiniu laiku jis yra dar žymiai suprastintas ir virtęs tikslesniu. Visa tai veda į senovės pažinimą, į žemės amžiaus nustatymą, bet

kada žemėje atsirado žmogus, taip ir negali pasakyti niekas. Vienos teorijos yra tol geros ir "moksliškos", kol neatsiranda kitos. Mat, kalba eina apie toklius dalykus, kurių tikslumo pirštu neįrodydys.

CALL LO 3-7291 TO PLACE, CANCEL OR CHANGE YOUR AD

HELP WANTED FEMALE

MESAZUOTOJA—gera proga geram asmeniui, ligoniai reikalingi patarnavimo, komisinė bazė. Turi sutikti gyventi Albany, N. Y. Rašykite: Miss Mae Brady, 17 So. Hawk St., Albany, N. Y.

REAL ESTATE

JAMAICA—2 šeimų plus butas (7 kamb.), tinka asmeniniam ar profesiniam naudojimui. Geros salygos, pusė bloko nuo pož., dvigubas garažas, \$295 mėn. pajamos. Turi parduoti ligi sausio 30. Kaina \$22,500. Skambink AX 7-1613. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios.

GARDEN CITY (74 Washington Ave.). Naujas 2 aukštų koloninis, kiaural centrinė halė, 4 miegam., 2½ vonios, 2 auto garažas, \$38,000. (2 bloka i pietus nuo Stewart Ave.). Artī kat. mokyklos ir bažnyčios. 2 bloka ligi LIRR. RO 4-6923

LEVITTOWN, Wantagh, 1951, 3 miegamieji, pato, erdvus garažas. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios (Sv. Pranciškaus parapija). Busai ligi LIRR. Knotty Pine virtuvė, vėtrų langai, sietai, visi įrenginiai, i pietų puse. \$12,800. LE 3-4408.

QUEENS VILLAGE su nuostoliais už \$19,500, custom prabangus padalintas plytinis bungalow. 3 mieg. 2½ vonios, 3 kamb. rūsy, šiltas vanduo, aliejum šildomas, garažas ir priedai, susisiekimas, kat. mokyklos ir bažnyčios. Išsikečia kitur. Baldai taip pat parduodama. HO 4-1493

JAMAICA 2 šeimų custom statyti namai. 1 blokas i pietus nuo 179th St. požeminio (6th ir 8th Ave. linija) prie 90th Ave., tarp 179th Pl. ir 180 St. arti Midland Pkwy visų plynų su visais moderniais pagerimais. Reikia matyti, norint įvertinti. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios, krautuvas, susisiekimas. Kaina \$24,990. JA 3-3473

FOREST HILLS. \$17,000. Plytinis 4½ kamb. bungalow, baigtas rekreacijos kamb., stali purkštas, skalbimo mašina, šaldytuvai, kilimai, vėtriniai, sėtai, takeliai. Crescent mokyklos. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios. Tik betarptai IL 9-4962.

HAMPSTEAD—10 kamb., 2 vonios. Centrinės halės koloninis, sėtutas patio, 2 auto garažas, židynys su veidrodžiais, Knotty Pine Breakfast Notch virtuvė, kilimų sienos, lekščių plautuvai, skalbimo mašina, vėsinamas oras. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios. Plotis 100x100. IV 1-4262.

YONKERS, 809-813 No. Bway, 2 nauji namai. Geriausia vieta, i Hudson puse, tinka daktarui. Visos susisiekimo priemonės. Pasiekiamas pėsčiam kat. mokykla ir bažnyčia. \$32,000. YO 3-1656

JAMAICA, L. I. 5 kambarių sietutas priekinis porčius, 1 šeimos plytinis, 3 mieg. kamb., aliejum šildomas, garažas, 22x100, arti susisiekimas, krautuvas, pėsčiom pasiekiamas kat. mokyklos ir bažnyčia. \$12,500. LA 5-9036

GARDEN CITY, naujai custom statytas padalintas, 13' balkonai, židyns, 3 miegam., 2½ vonios, pine rekr. kamb., 2 auto garažas. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios. \$32,900. Transverse Rd., prie Washington Ave. PI 1-2588

RIDGEWOOD—2 šeimų plytinis. \$65 mėn. pajamų. Artī busai, požem. ir kat. mokyklos ir bažnyčios, sv. Aloyzų parapija. Aluminaus vėtrų langai ir sietai, metal. venetian užuolaidos. Parduoda už \$15,500, kadangi savininkas kitam rajone atidaro biznį. HY 7-3699

WHITE PLAINS, jaukus senesnis namas, žaviam rajone, 34 min. ekspresu lig NYC. 5 miegam. 2 židiniai, knygynas, powder kamb., butler dažymas, gražus fojeris, laiptai, plotis 106x150. Artī kat. mokyklos ir bažnyčios. Parduoda dėl išsikečimo i Westus. \$22,000. WH 8-8676

DISPLAY

HOLLYWOOD \$39.95
LOVOS ..... Reg. \$69.

Plastiniai antgalviai
Vidiniai spyruoklių materasai
Box Spring pilni, \$39.95.

HILLS' FURNITURE
1103 Castleton Ave., W. B.
Klausk BILL GI 8-0340

VIRTUVĖS
Įrengiamos pagal jūsų užsakyms
IOSUE PLUMBING CO.
751 Forest Ave., W. B.
Klausk BILL GI 2-0400

G. P.

BUSS. OPPORTUNITY

GELIŲ PARDUOTUVĖ ir 2 kamb. butas. Artī laidojimo namai ir gerai žinoma ligoninė. 3 metams išnuomota. \$1000 mėnesinių pajamų, prielaima nuoma. Išsikečdamas iš valstybės priverstas parduoti su nuostoliais už \$3200. LE 5-3940

SKALBYKLA-VALYKLA. Imonė įsteigta prieš 20 metų, vidutinė nuoma, gerai išnuomota. Gerų pajamų aplinka. Parduoda už \$4000. Taip pat taisomi baltiniai. Nepaprasta proga. RE 7-1122.

MAISTO-DELIKATESŲ, alaus, daržovių parduotuvė. Gera nuoma—\$150 mėnesiui. \$1000 savaitinių visu pajamų. Įsteigta prieš 9 metus. Su nuostoliais už \$8500. LU 7-1507

ZAISLŲ PARDUOTUVĖ geroj Brooklyno vietoj, seniai įsteigta, pigi nuoma ilgam išnuomota. Su nuostoliais atiduodama už \$7000 plus prekęs. UL 6-5145

MODERNI KEPKYLA
Gerai įrengta, 6 dienos, 2 butai, seniai įsteigta, 8 metams išnuomota, geros apvartos klientai, pigi nuoma. Su nuostoliais parduodama už 11000 dol. MA 2-2488

KEPKYLA - REST gyvame East Harlem rajone. Kaina \$13,500 ar dar pigiau, tai priklausys nuo pradinės sumos įmokėjimo. Savaitinės pajamos \$200. Viskas moderniai įrengta. P. 6 P.M. EN 9-5133.

BARAS—GRILL
ASTORIA, modernus, savaitinė apyvarta \$750 vidutiniai, galimas butas. \$11,000 išsimekėtina. Kreiptis i savininką. RA 8-9107

SAUSO VALYMO Imonė su visu įrengimu, prieš 3 metus įsteigta, 10 metų išnuomota, pigi nuoma, savaitinės įeigos \$550, potencialumas ne-nustatytas, išsimekėtina. Viskas \$15,000. DA 8-2663

STATEN ISLAND MAISTO PARDUOTUVĖ
Pačių pasitarnavimas, pilnai įrengta, arti maudynių vieta. Tik betarptai. Dėl ligos turi atiduoti su nuostoliais. DO 6-4751J.

ITALISKA UŽKANDINĖ
Sandwich Shop). Reta proga, gerai įrengta, pramonės aplinka, labai pigi nuoma, 2 m. išnuomota. Parduoda dėl ligos už \$4000. MO 9-9326.

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

BUSS. OPPORTUNITY

RESTORANAS — 6 dienos, įsteigtas prieš 30 metų, vidutinė nuoma, \$600 savait. pajamų, 2½ metų išnuomota. Su nuostoliais už \$5000. Tik pinigais. Pulki proga partneriams. ST 8-1963

BARAS-RESTORANAS kampinis, įsteigtas prieš 10 m., vidutinė nuoma, 15 m. išnuomota, \$8-900 sav. pajamų susidaro, be maisto. Gera aplinka. Su nuostoliais už \$16500. IL 7-2936

GERAI VEIKIANTI ATMATU
Išvežėjimo imonė parduodama. Mėnesinių pajamų vidurkis \$1,600. Sunkvežimiai įskaitomi. Pupino. FReeport 9-7613

FIX-IT-SHOP (Dirbtuvė), pulki proga. Nuoma \$35, išnuomota. Dėl ligos su nuostoliais už 3000. Gera ateitis vielos darbam. KI 2-8303

BARAS IR GRILL, \$750 sav. įeigos, gera vieta, įsteigta daugiau kaip prieš 15 metų, žema nuoma. Dėl kitų interesų parduoda už \$8,500. Geram žmogui bus duota išsimekėtina. 773 Grand St., Brooklyn, N. Y. EV. 8-9302

LAIDOJIMO ISTAIGOS

Iš tamsybių i Amžinąją šviesą Mūsų jautriai atsižvelgiama i kiekvieno pageidavimą ir laido-tuvės virsta visais atžvilgiais jaukios.
Kur tobulumas Yra Tradicija
THE DRAKE LAIDOJIMO ISTAIGA
54 Alexander Ave. Freeport, N.Y. FR 9-6563
Tarnauja katalikų tikėjime gyviams ir mirusiems.

LAIDOTUVIŲ REIKMENYS
Sviečial scintos gėlės iš mūsų žalių gėlynu.
WIESNER BROS. INC.
2402 Victory Blvd. Gibraltar 2-5141

Pagarbiai atžymėk kilnios sielos išskilavimą
Kiekvienas laidotuves apsupti nuoširdžiu grožiu ir kilnia didybe yra mūsų pasirinktas tikslas.
Kur tobulumas yra tradicija
STEPHEN FUNERAL HOME
2601 Pitkin Ave., Brooklyn, AP 7-8340
133-20 Cross Bay Blvd. Ozone Park, VI 3-9268

BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-menims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Tonikas viduriam
Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknių, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išgerklės užkimumo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Balla (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS-SHALINSKAS
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves.
Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Avenue Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-menims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

Tonikas viduriam
Čia yra naminė gyduolė: mišinys šaknių, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: skilvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išgerklės užkimumo, vidurių liuosavimo, pūslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas
Apžūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 86th STREET NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinių stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS
BANGA
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio, stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).
Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.
Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.
Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
Kabaretas
VYT. BĖLECKAS, savininkas
Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.
1833 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūsl

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKA, LDS ORGANAS, DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Kviečiame į Vasario 16 minėjimą

Broliai ir seserys lietuviai, Mūsų tėvų žemė vis dar tetaškama nuo žemės priešė vergijoje. Komunistinės priešpaudos ji alinama, mūsų broliai ir seserys kankinami, žudomi ir tremiami mirčiai į Sibirą. Jie laukia mūsų pagalbos, laukia diena iš dienos, kad sudužtų geležinės užtvaros, kurios atskiria nuo laisvojo pasaulio, ir atėitų pasiilgti laisvės diena. Mūsų pareiga yra suprasti sunkią jų padėtį, išgirsti tylų jų šauksmą gelbėti, ateiti jiems į pagalbą, kuo galime: savo protestu, savo darbu ir savo auka. Ypač piniginiomis aukomis mažiau ar daugiau visi galime prisidėti prie Lietuvos laisvinimo darbo.

Visus lietuvius nuoširdžiai kviečiame atvykti į Vasario 16

Apreiškimo bažnyčioje pirmąjį mėnesio penktadienį, vasario 4, bus išstatytas švč. Sakramentas adoruoti per visą dieną, o vakare 7:30 val., pagal naująją Bažnyčios potvarkį, bus laikomos šv. Mišios.

Švč. P. Marijos Įvedybų šventė yra vasario 2. Žvakės Maspetho bažnyčioje bus laiminamos 7 val., Apreiškimo bažn. prieš 9 val. mišias. Sekančią dieną, vasario 3, šv. Blažiejaus dieną visose katalikų bažnyčiose atliekamos tradicinės kelių laiminimo apeigos.

Vaikų tautinio auklėjimo klausimu

vasario 6 d., tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos salėje, V. Cižiūnas skaitys paskaitą tėvams. Visi tėvai, suinteresuoti lietuvių išlaikymu, prašomi paskaitoje dalyvauti. Paskaita bus pravesta diskusijų formoje. Kiekvienas turės progos tuo klausimu pareikšti savo nuomonę.

New Yorko skautės ir skautai

Vasario 16 proga turės savo iškilmingą suėgą su įrodžiu ir menine dalimi. Be to, visus skautus vietininkas ragina gausiai dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės minėjime, vasario 13 Webster Hall.

Šv. Jurgio bažnyčiai atnaujinti

du asmenys aukojo po 100 dol. ir vienas — 50 dol. T. ir M. Sakalauskai — 25, T. ir C. Konciai — 20 dol., Marijona Puzauskienė, K. ir V. Kontrimai, K. ir K. Karazai, L. ir St. Taunjeniai, Mr ir Mrs Beres — po 10 dol., A. ir R. Marazai ir S. Girkantienė — po 5 dol.

ALRK Federacijos Great Neck skyriui, savo metiniame susirinkime paskyrusiam 10 dol. auką mūsų spaudai paremti, reiškiami nuoširdžią padėką.

T. T. Pranciškoniai

PAJIEŠKO Petro Medonio, gyvenančio (ar gyvenusio) So. Boston, Mass., kilusio iš Druskininkėlių kaimo, Seinų apskr. Ieško J. Rutkūnas, London, Ont., 1106 Hamilton Rd., Canada.

d. Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą. Jo metu Lietuvos laisvinimo reikalams bus renkamos aukos, kurių prašome nešykštėti. Kas negalėtų minėjime dalyvauti, auką prašome prisiųsti New Yorko lietuvių adv. S. Bredes, Jr. (37 Sheridan Ave., Brooklyn 8, N. Y.).

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas bus vasario 13 d. 3 val. po pietų Webster Hall (119 East 11th St., New York, N. Y.). Programoje dalyvaus keturi sujungti chorai: Apreiškimo parapijos, Operetės, Angelų Karalienės parapijos ir Atsinaujimo parapijos. Taip pat dalyvaus solistė Lillija Mickevičiūtė iš Worcester, Mass. Kalbos bus trumpos.

Tikėdamies, kad visi lietuviai, kurie atjaučia sunkią Lietuvos padėtį ir laukia greitesnio pavergtųjų brolių ir seserų išlaisvinimo, gausiai dalyvaus minėjime ir neatsisakys savo auka paremti Lietuvos laisvinimo pastangų, iš anksto visiems nuoširdžiai dėkojame.

New Yorko Lietuvių Taryba

Policija suėmė

New Yorke keliose vietose gaidžių kovos organizatorius ir gaidžių laikytojus. Viename rusų buvo suimti 46 vyrų, 6 moterys ir 140 gaidžių. Gaidžių kautynės yra leistos tik Floridos valstybėje.

New Yorko policijos komisaras

Adams gaus 25,000 metams. Pusė tos sumos gaus pensijos, jei bent dvejuis metais pabus savo tarnyboje.

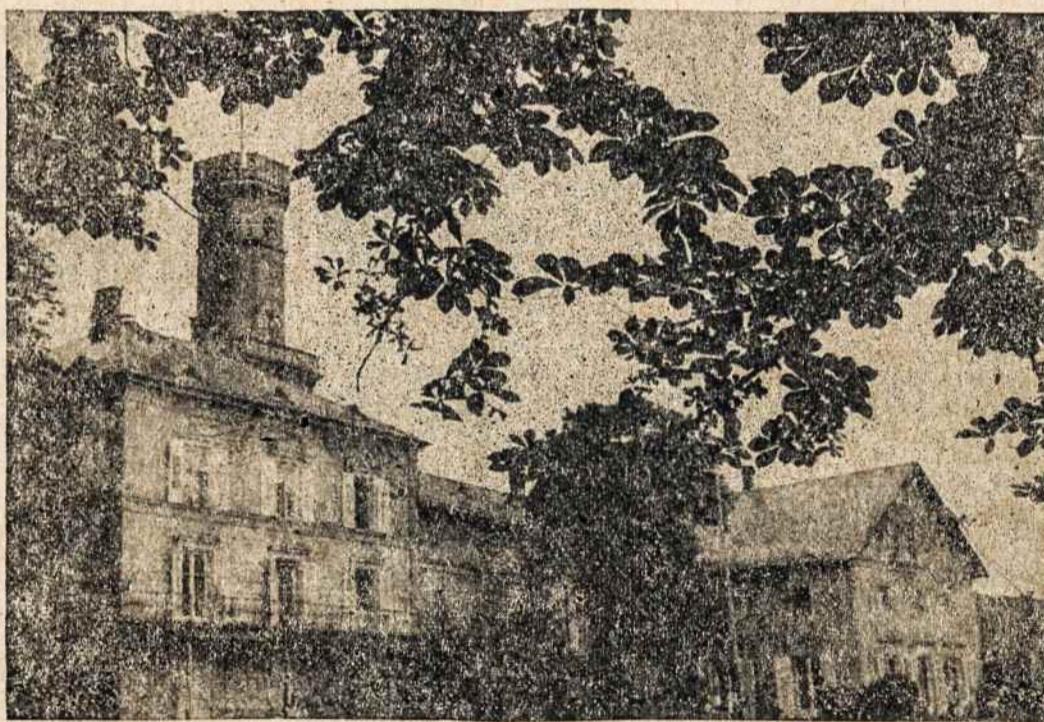
Dar vienas rekordas

New Yorke Empire State Building keltuvai laikomi greičiausiai pasaulyje. Per minutę jie padaro 1200 pėdų. Dabar užsimojo dar pagreitinti.

Tūkstantis sunkvežimių

išvežė iš New Yorko kalėdines eglutes už miesto, kur galima jas be pavojaus sudeginti.

Padėkim Vasario 16 gimnazijai išmokėt skolą už namus

VASARIO 16 gimnazijos rūmai Vokietijoje.

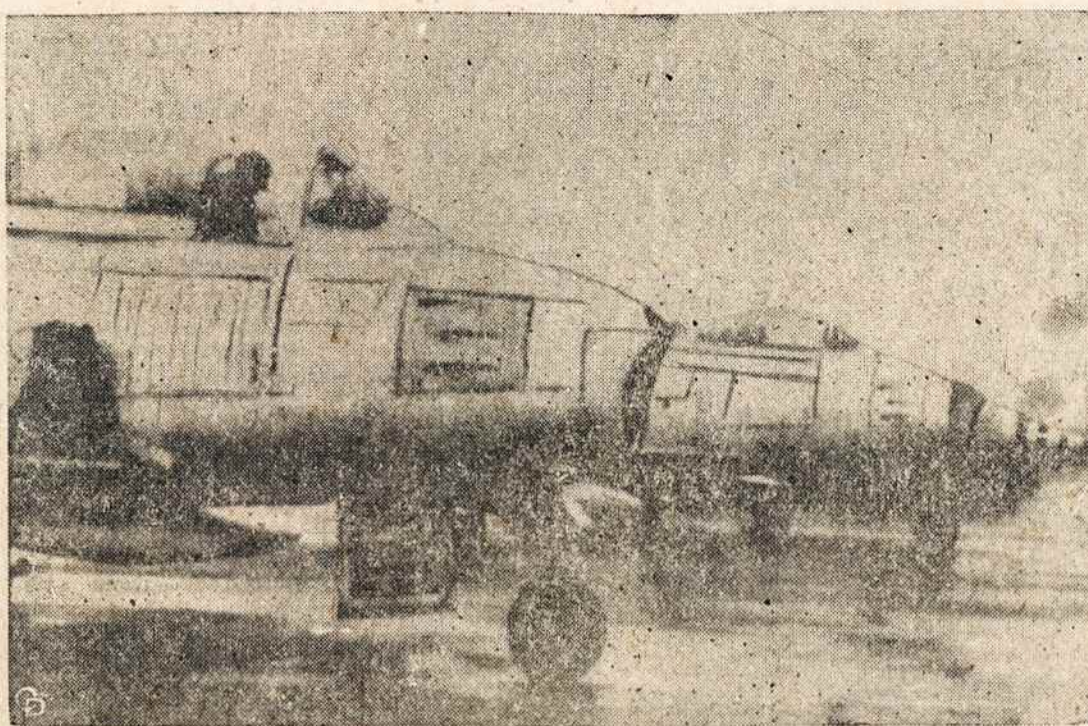
Susitaręs su Balfu vadovybe ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdyba, kai Balfas dėl ji saistančių teisių bei technišku priežastimi negali to organizuoti, JAV Lietuvių Bendruomenės Laikinas Organizacinis Komitetas nutarė padėti Vokietijos Lietuvių Bendruomenei išsigyti Vasario 16 gimnazijai rūmus, kuriuos V.L.B. Krašto Valdyba jau yra užpirkusi.

Lokas, laikydamas, kad visa tai labai svarbu lietuvių iš-

laikyti, kviečia visus sąmoningus Amerikos lietuvius, jų organizacijas bei įstaigas drosniai prisidėti, kad kalbami gimnazijos reikalams įgyjami pastatai būtų greičiau išmokėti, sutvarkyti ir tinkamai tarnautų tautiniam lietuvių reikalui.

Techniškuosius paramos organizavimo bei aukų kaupimo reikalus tvarkyti Lokas yra pavesęs specialiai komisijai.

Tačiau aukotojai tam reika-

FORMOZON atskrido iš Filipinų naujos lietuvių eskadrilės.

Worcester, Mass.

Lietuviai "Catholic Free Press". Kunigas J. Jutkevičius mūsų vyskupijos oficioje "Catholic Free Press" ilgai 8 skilčių straipsnyje aprašė lietuvių išsikūrimą ir gyvenimą Worcesterio lietuvių bažnyčioje, Atholio bažnyčioje ir pirmojo Worcesterio lietuvių klebono kun. Pr. Jakšto fotografijos.

Užbaigė vaju. Prieš Kalėdas pasiuntęs Balfu centran 2325 svarus geros aprangos, dabar įvykusiam Balfu skryčiaus Aušros Vartuos susirinkime pranešta, kad pinigais surinkta \$688.50. Daugiausia (\$201) surinko Pr. Pauliukonis, pasakui — A. Vagelis, L. Leknicas ir kiti. Siems metams išrinkta nauja valdyba: pirm. — A. Vagelis, sekr. P. Babickas, išd. St. Jasutis. Dvasios vadas, kaip ir praėjusiais metais, yra didis Balfu veikėjas — prel. K. Vasys.

Didelė vakarienė Aušros Vartų parapijos darbuotojams — kolektoriams, choristams ir kitiems — savo kaštu surengė parapijos klebonas.

Pasveiko J. Rautkys. Nebodamas ligos ir dirbes lituanistinėj mokykloj, prof. J. Rautkys atkrito ir sunkiai, ilgai sirgo. Dabar jau pasveiko ir vėl dirba.

Labdarybės sekmadieniui paruošti, Aušros Vartuos pamokslus sakė šv. Kazimiero vikaras kun. Myk. Tamulevičius.

BOSTONO ŽINIOS

Ruošiamasi Maldos Dienai

Naujosios Anglijos lietuvių vasario 22 d. šv. Kryžiaus katedroje, Bostone, rengia Maldos Dieną už Lietuvą. Pontifikalines šv. Mišias 10 val. ryto laikys ir pamokslą pasakys Bostono arkivyskupas Richard J. Cushing. Pontifikalinėms Mišioms patarnaus vien lietuviai kunigai, kuriems kun. seminarijos šv. Rašto profesorius ir arkivyskupo laikomų pamaldų ceremonijarius prel. Francis S. Rossiter jau išsiuntinėjo laiškus pranešdamas, kokias pareigas pamaldose turės atlikti.

Po pamaldų 12 val. Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolyno rėmėjai šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia teiks svečiams pietus. Pietūs tekai-

Solistų aruodas. Be Paulinos Stoskos, L. Mickevičiūtės, štai Worcesterio kyla nauja žvaigždė — R. K. Jakutis. Baigęs Clark universitetą, muziką studijavo Bostono konservatorijoje ir New Yorke. Po kelių koncertų jaunasis solistas, išvykdamas kariuomenėn, piano palydint N. Anglijos piano garsenybei — L. Hokanson, nuotaikingu baritonu Worcesterio lietuviams, pradėjęs "Tėve Mūsų" ir "Ave maria", dainavo visą eilę vien lietuviškų dainų.

nuos 1,50 dol., o surinktas pelnas eis seselių vienuolyno motiniškojo namo naudai. Tos pačios dienos vakare 6 val. Liet. Piliėčių Klubu salėje seselių vienuolyno rėmėjai rengia Užgavėnių balių, kurio metu bus išpildoma meninė programa. Po to — šokiai. Pelnas taip pat eis seselių vienuolyno naudai.

Sodalų komunikacija

Šv. Petro parapijos Sodalės vasario 5 d. 9 val. ryto dalyvaus mišiose ir bendrai priims komunikaciją.

Minstrel Show

Onos Ivaškienės vadovaujama tautinių šokių grupė dalyvaus šv. Petro parapijos rengiamame minstrel show ir pašoks keletą lietuviškų šokių. Parapijos minstrel show įvyks vasario 6 ir 7 dd. Tautinių šokių grupę sudaro: Milda Gedmintas, Renata Pakštys, Dalia Simanavičius, Norma Rązvauskas, Loreta Kontrimas, Aldona Žibinskas, Dana Vencuskas, Dana Milaika, Rita Augustas, Irena Bartašūnas, Sigita Leimonas, Zenonas Leonavičius, Dalius Brazdžionis, Mikas Pakštys, Algis Ušelis, Romas Vencuskas, Gediminas Skabeikis, Juozas Virbyla ir Vincas Jakutis.

Posėdžiavo prezidentas

Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungos korespondencinio suvažiavimo prezidentas, kurį sudaro: ps. J. Gimbutas, kun. J. Klimas, s. A. Labuckaitė, ps. A. Treinys ir ps. V. Karosaitė, sausio 28 d. 7:30 val. vak. buvo susirinkęs posėdis J. Gimbuto bute. Posėdyje buvo apsvastyta korespondencinio skautų suvažiavimo taisyklės, nustatytas darbo kalendorius, patvirtinta mandatų komisija ir t.t.

Bostono Studentų Skyrius balandžio 16 d. rengia idomų vakarą. Programoje meninė dalis ir šokiai. Prašome kitų lietuviškųjų organizacijų tą vakarą nieko nerengti.

Buvo išvykę pasidžiūzinti

Šv. Petro parapijos CYO organizacijos apie 50 narių sausio mėn. 28 d. buvo išvykę į Waltham pasidžiūzinti.

Vyrų choro koncertas

Vasario 27 d. So. Boston High School salėje Bostono vyrų choras, vad. komp. J. Gaidelio, ruošia metinį koncertą. Choras išpildys naują dainų repertuarą; dalyvaus taip pat Philadelphia operos solistė Suzana Griška ir Vilniaus operos solistas Stasys Liepa.

Pelno dalis skiriama Vasario 16 gimnazijai. Likusis pelnas skiriamas Bostono Vyrų choro dainų plokštelėm išleisti.

Grazi pradžia

Šv. Petro parapijos CYO organizacijos berniukų krepšinio komanda, kuri dar tik pereitą vasarą susiorganizavo, per įvykusias rungtynes tarp So. Boston ir Dorchester parapijų CYO krepšinininkų laimėjo trečią vietą.

Atostogavo Bostone.

Kun. Antanas Jurgelaitis, dominikonas, keletai dienų buvo atvykęs atostogų pas savo mamytę, kuri neseniai persikėlė gyventi į 784 East Broadway. Paatostogavęs sausio 29 d. išvyko atgal į savo vienuolyną Providence.

Susitokė

Sausio 15 d. Sv. Petrų par. bažnyčioje moterystės sakramentą priėmė Vytautas Jurgėla iš Providence su Aldona Girulyte iš So. Bostono. Jaunavedžiai gyventi pasiliks South Bostone.

Katalikų seimelis

Lietuvių R. K. Federacijos N. Anglijos apskrities metinis seimelis įvyks šv. Petro lietuvių par. salėje (prie 5-tos gatvės) vasario 22 d. 1 val. p. p. Maloniai prašomi Federacijos skyriai ir katalikiškos draugijos prisiųsti savo atstovus, o visi katalikai kviečiami gausiai dalyvauti. Bus paskaitos, diskusijos ir pasitarimai ateities veiklos klausimais.

Seimelio dalyviai turės gerą progą tą pačią dieną dalyvauti lietuvių maldos dienoje. Bendros pamaldos bus 10 val. Bostono šv. Kryžiaus katedroje. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys arkivysk. Richard J. Cushing.

APSKRITIES VALDYBA

Dvas. vad. kun. J. Vaitiekūnas
Pirmininkas V. J. Kudirka
Raštininkas J. Beinoris

Jieškau Onos Vaivadienės. Antanavičiūtės brolių Antano ir Petro Antanavičių, kilusių iš Auškadarinių kaimo, Lukšių parapijos, Šakių apskrities. Amerikon atvažiavo dar prieš 1900 metus. Antanas Antanavičius prieš antrąjį pasaulinį karą gyveno savo farmoje Waterburio ar Pittsburgho apylinkėse, nepamenu. Jeigu senieji būtų mirę, prašau atsiilepti pusbroliams ir pusseserims, arba žinantieji apie juos prašau pranešti šiuo adresu:

Kostas Vaivada,
7213 So. Washtenaw,
Chicago 29, Ill.

Lietuvių Radio Draugijos Programos

J. P. GINKUS, Direktorius

Trečiadieniais 10 P.M.—WWRL 1600 kc.—5000 W.

GYVUOJA PER 24 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs

VISUOMENES PRANESIMAI, NAUJIENOS, MUZIKA

495 GRAND ST., Tel. EV. 4-9298 BROOKLYN 11, N. Y.

J. P. GINKUS AD. JEZAVITAS J. VALAKAS

Direktorius Muzikos Dir. Pranešimų Dir.

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.

Brooklyn 8, N. Y.

Tel. A Plegate 7-7083

Taisom Televizija
greitai ir pigiai

SET-RITE TV INC.

218 STOCKHOLM ST.
BROOKLYN 37, N. Y.

EVergreen 6-8448

Klauskite
LIETUVOS ATSIMINIMU

Radio JAV Laidas

Šeštadieniais 4:30-5:30 val.p.p.

Stotis WEVD

1330 kil. 97.9 MEG. (FM)

Direktorius

1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.

WAvery 6-3325